

Instytut Wymiaru Sprawiedliwości

Jawność przynależności sędziów – oświadczenia sędziów
oraz prokuratorów o członkostwie w zrzeszeniach,
pełnieniu funkcji w organach fundacji, członkostwie
w partii politycznej. Analiza danych

dr Andrzej Pogłódek

Prawa podstawowe

Warszawa 2023

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wprowadzenie	9
I. Sąd Najwyższy	13
II. Sądy powszechne	19
1. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu	19
2. Sądy okręgowe	20
2.1. Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze	20
2.2. Sąd Okręgowy w Legnicy	21
2.3. Sąd Okręgowy w Opolu	21
2.4. Sąd Okręgowy we Wrocławiu	23
2.5. Sąd Okręgowy w Świdnicy	27
3. Sądy rejonowe	28
3.1. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej	28
3.2. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia	30
3.3. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków	31
3.4. Sąd Rejonowy w Prudniku	32
3.5. Sąd Rejonowy w Opolu	32
3.6. Sąd Rejonowy w Legnicy	33
3.7. Sąd Rejonowy w Zgorzelcu	34
3.8. Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich	34
3.9. Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze	35
3.10. Sąd Rejonowy w Świdnicy	35
3.11. Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu	36
3.12. Sąd Rejonowy w Oławie	37
3.13. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu	37
3.14. Sąd Rejonowy w Lwówku Śląskim	38
3.15. Sąd Rejonowy w Lubinie	39
3.16. Sąd Rejonowy w Wołowie	39
3.17. Sąd Rejonowy w Brzegu	40
3.18. Sąd Rejonowy w Kłodzku	41

3.19. Sąd Rejonowy w Oleśnie	42
3.20. Sąd Rejonowy w Trzebnicy	42
3.21. Sąd Rejonowy w Nysie	43
3.22. Sąd Rejonowy w Kluczborku	44
3.23. Sąd Rejonowy w Jaworze	45
3.24. Sąd Rejonowy w Głubczycach	45
3.25. Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze	46
3.26. Sąd Rejonowy w Miliczu	47
3.27. Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie	47
3.28. Sąd Rejonowy w Oleśnicy	48
3.29. Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej	49
3.30. Sąd Rejonowy w Złotoryi	50
3.31. Sąd Rejonowy w Głogowie	50
3.32. Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich	51
3.33. Sąd Rejonowy w Strzelinie	51
3.34. Sąd Rejonowy w Bolesławcu	52
III. Sądy administracyjne – Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu	53
IV. Prokuratury	55
1. Prokuratura Regionalna we Wrocławiu	55
2. Prokuratury okręgowe	56
2.1. Prokuratura Okręgowa w Jeleniej Górze	56
2.2. Prokuratura Okręgowa w Legnicy	56
2.3. Prokuratura Okręgowa w Opolu	57
2.4. Prokuratura Okręgowa w Świdnicy	58
2.5. Prokuratura Okręgowa we Wrocławiu	59
3. Prokuratury rejonowe	60
3.1. Prokuratury rejonowe w okręgu jeleniogórskim	60
3.1.1. Prokuratura Rejonowa w Bolesławcu	60
3.1.2. Prokuratura Rejonowa w Jeleniej Górze	60
3.1.3. Prokuratura Rejonowa w Kamiennej Górze	61
3.1.4. Prokuratura Rejonowa w Lubaniu	61
3.1.5. Prokuratura Rejonowa w Lwówku Śląskim	62
3.1.6. Prokuratura Rejonowa w Zgorzelcu	62
3.2. Prokuratury rejonowe w okręgu legnickim	63
3.2.1. Prokuratura Rejonowa w Głogowie	63
3.2.2. Prokuratura Rejonowa w Jaworze	63

3.2.3. Prokuratura Rejonowa w Legnicy	64
3.2.4. Prokuratura Rejonowa w Lubinie	64
3.2.5. Prokuratura Rejonowa w Złotoryi	64
3.3. Prokuratury rejonowe w okręgu opolskim	65
3.3.1. Prokuratura Rejonowa w Brzegu	65
3.3.2. Prokuratura Rejonowa w Głubczycach	65
3.3.3. Prokuratura Rejonowa w Kędzierzynie-Koźlu	66
3.3.4. Prokuratura Rejonowa w Kluczborku	66
3.3.5. Prokuratura Rejonowa w Nysie	66
3.3.6. Prokuratura Rejonowa w Oleśnie	67
3.3.7. Prokuratura Rejonowa w Opolu	67
3.3.8. Prokuratura Rejonowa w Prudniku	68
3.3.9. Prokuratura Rejonowa w Strzelcach Opolskich	68
3.4. Prokuratury rejonowe w okręgu świdnickim	68
3.4.1. Prokuratura Rejonowa w Bystrzycy Kłodzkiej	68
3.4.2. Prokuratura Rejonowa w Dzierżoniowie	69
3.4.3. Prokuratura Rejonowa w Kłodzku	69
3.4.5. Prokuratura Rejonowa w Świdnicy	70
3.4.6. Prokuratura Rejonowa w Wałbrzychu	70
3.4.7. Prokuratura Rejonowa w Ząbkowicach Śląskich	71
3.5. Prokuratury rejonowe w okręgu wrocławskim	71
3.5.1. Prokuratura Rejonowa w Miliczu	71
3.5.2. Prokuratura Rejonowa w Oławie	72
3.5.3. Prokuratura Rejonowa w Oleśnicy	72
3.5.4. Prokuratura Rejonowa w Środzie Śląskiej	72
3.5.5. Prokuratura Rejonowa w Strzelinie	73
3.5.6. Prokuratura Rejonowa w Trzebnicy	73
3.5.7. Prokuratura Rejonowa w Wołowie	74
3.5.8. Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Fabryczna	74
3.5.9. Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Krzyki Wschód	75
3.5.10. Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Krzyki Zachód	75
3.5.11. Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Psie Pole	75
3.5.12. Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Śródmieście	76
3.5.13. Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Stare Miasto	76
Podsumowanie	79
Bibliografia	87

Wykaz skrótów

1. Akty prawne

Konstytucja	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
k.p.c.	ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.)
k.p.k.	ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.)
nowela z 2019 r.	ustawa z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 190 ze zm.)
p.u.s.a.	ustawa z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2492 ze zm.)
p.u.s.p.	ustawa z dnia 21 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 217 ze zm.)
p.u.s.w.	ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2250)
pr.prok.	ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1360 ze zm.)
RODO	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L Nr 119, s. 1 ze zm.)
u.s.n.	ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1093 ze zm.)

2. Inne skróty

art.	artykuł
Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz. UE	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
itd.	i tak dalej
KSSiP	Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury
m.in.	między innymi
np.	na przykład
nr	numer
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
ok.	około
lit.	litera
par.	paragraf
poz.	pozycja
PZŁ	Polski Związek Łowiecki
PZPR	Polska Zjednoczona Partia Robotnicza
r.	rok
s.	strona
SLD	Sojusz Lewicy Demokratycznej
t.j.	tekst jednolity
tj.	to jest
tzn.	to znaczy
tzw.	tak zwany
ust.	ustęp
zob.	zobacz
zm.	zmiany

Wprowadzenie

Powołując się na konieczność zachowania bezstronności i neutralności politycznej sędziów oraz prokuratorów, a także biorąc pod uwagę ciążący na tej grupie zawodowej zakaz podejmowania tego rodzaju aktywności, która mogłaby osłabiać zaufanie co do ich bezstronności lub przynieść ujemę godności sprawowanego urzędu, ustawodawca wprowadził obowiązek złożenia przez sędziów oraz prokuratorów pisemnego oświadczenia o następujących formach aktywności publicznej:

1. członkostwie w zrzeszeniu, w tym w stowarzyszeniu – ze wskazaniem nazwy i siedziby zrzeszenia, pełnionych funkcji oraz okresu członkostwa;
2. funkcji pełnionej w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej – ze wskazaniem nazwy i siedziby fundacji oraz okresu pełnienia funkcji;
3. członkostwie w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego, a także w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r. – ze wskazaniem nazwy partii, pełnionych funkcji oraz okresu członkostwa.

Oświadczenia te pojawiły się w związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw¹, która weszła w życie 14 lutego 2020 r. Na jej mocy nałożono na sędziów sądów powszechnych, sądów wojskowych, sędziów Sądu Najwyższego oraz prokuratorów obowiązek składania tych oświadczeń.

Oświadczenia są jawne i podlegają publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej. Obowiązek ich złożenia należy wypełnić w terminie 30 dni od objęcia urzędu, wystąpienia okoliczności podlegających ujawnieniu bądź od dnia wejścia w życie noweli z 2019 r. Oznacza to, że termin na złożenie pierwszych oświadczeń przez sędziów i prokuratorów minął w dniu 14 marca 2020 r.

Zgodnie z art. 88a § 2–4 ustawy z dnia 21 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych² sędziowie składają oświadczenie prezesowi właściwego sądu apelacyjnego, a prezesi sądów apelacyjnych – Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 30 dni od dnia objęcia urzędu sędziego, a także w terminie 30 dni od powstania lub ustania okoliczności, takich jak nabycie

¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 190 ze zm.; dalej: nowela z 2019 r.

² T.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 217 ze zm.; dalej: p.u.s.p.

członkostwa w stowarzyszeniu czy funkcji w organie fundacji. Przepis ten stosuje się również w stosunku do sędziów sądów administracyjnych oraz sądów wojskowych.

Zgodnie z art. 103a § 2–4 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze³ oświadczenia prokuratorzy składają odpowiednio właściwemu prokuratorowi regionalnemu, prokuratorowi okręgowemu, naczelnikowi oddziałowej komisji lub naczelnikowi oddziałowego biura lustracyjnego. Prokuratorzy Prokuratury Krajowej, prokuratorzy Głównej Komisji, prokuratorzy Biura Lustracyjnego, prokuratorzy regionalni, prokuratorzy Wydziałów Zamiejscowych Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej, prokuratorzy okręgowi oraz naczelnicy oddziałowych komisji i naczelnicy oddziałowych biur lustracyjnych składają oświadczenia Prokuratorowi Krajowemu, a Zastępcy Prokuratora Generalnego – Prokuratorowi Generalnemu. Oświadczenia składa się w terminie 30 dni od dnia objęcia urzędu prokuratora, a także w terminie 30 dni od powstania lub ustania okoliczności powodujących konieczność złożenia oświadczenia.

Należy zauważyć, że wolność zrzeszania się sędziów została w sposób szczególny ograniczona konstytucyjnie przez art. 178 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.⁴, który stanowi, że sędzia nie może należeć do partii politycznej, związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej niedającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów. W pozostałych aspektach sędziowie i prokuratorzy korzystają z ochrony analogicznej do pozostałych obywateli, gwarantowanej art. 58 Konstytucji i art. 11 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r.⁵ Jak wskazuje Rada Konsultacyjna Sędziów Europejskich, sędziom powinno się zapewnić wolność angażowania się w pozazawodowe aktywności zgodnie z ich własnym wyborem⁶. Ogólne standardy w zakresie dopuszczalności członkostwa sędziów w różnych organizacjach zostały sprecyzowane w tzw. Zasadach z Bangalore⁷. Zgodnie z tym dokumentem sędzia może być członkiem związku zawodowego lub organizacji *non-profit*. Nie byłoby jednak właściwe, aby sędzia był członkiem jakiegokolwiek organizacji dyskryminującej ze względu na rasę, religię, płeć, pochodzenie narodowe, pochodzenie etniczne lub orientację seksualną itd., ponieważ takie członkostwo mogłoby wywoływać wrażenie, że nie jest on bezstronny⁸.

Zgodnie ze standardami prawa międzynarodowego korzystanie przez sędziów z wolności zrzeszania się stanowi nie tylko narzędzie realizacji ich interesów osobistych, ale wiąże

³ T.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1360 ze zm.; dalej: pr.prok.

⁴ Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.; dalej: Konstytucja.

⁵ Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284.

⁶ Zob. opinię nr 3 Rady Konsultacyjnej Sędziów Europejskich skierowaną do Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 19 listopada 2020 r., par. 27 *in fine*.

⁷ Zob. Commentary on the Bangalore Principles of Judicial Conduct, UNODC/Judicial Integrity Group, 2007, par. 127, 135, 167–168 i 176.

⁸ Zob. Independence of judges and lawyers: report of the Special Rapporteur on the Independence of Judges and Lawyers, Rada Praw Człowieka ONZ, 29 kwietnia 2019 r., A/HRC/41/48, par. 60.

się z istotnym interesem publicznym, jakim jest praca środowisk sędziowskich na rzecz wspierania działania wymiaru sprawiedliwości w społeczeństwie demokratycznym⁹. Jak podkreślił Europejski Trybunał Praw Człowieka w wyroku z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie *Baka przeciwko Węgrom*¹⁰, sędziowie mają szczególne prawo do brania udziału w debacie publicznej dotyczącej niezależności sądownictwa, odgrywając w tym zakresie kluczową rolę dla prawidłowego funkcjonowania demokracji opartej na praworządności¹¹.

Dodać należy, że nakaz informowania przełożonych o przynależności do stowarzyszeń i fundacji został nałożony w polskim porządku prawnym na funkcjonariuszy służb mundurowych, m.in. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, tudzież żołnierzy zawodowych. Jednakże w stosunku do funkcjonariuszy tych służb państwowych informacje te nie są upubliczniane, co wynika z istoty tych formacji.

Oprócz tego, odnosząc się do zakresu obowiązku informacyjnego nałożonego tymi przepisami na sędziów i prokuratorów, należy mieć na względzie art. 53 ust. 7 Konstytucji, zgodnie z którym „nikt nie może być obowiązany przez organy władzy publicznej do ujawnienia swojego światopoglądu, przekonań religijnych lub wyznania”. Stąd też w tym zakresie dane te nie mogą być wymagane ani publikowane. Składanie tych oświadczeń nie narusza RODO¹², gdyż obowiązek ten jednoznacznie wynika z przepisów prawa. Składanie przez sędziów oświadczeń o członkostwie w zrzeszeniach, w tym stowarzyszeniach, i wymóg ich publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej wynika z obowiązku jednoznacznie określonego w przepisach ustawowych. Przetwarzanie danych osobowych jest natomiast dopuszczalne, gdy jest to niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze¹³.

Realizacja tego obowiązku przez sędziów zostanie przedstawiona na przykładzie Sądu Najwyższego, sądów powszechnych apelacji wrocławskiej (apelacyjnego, okręgowych i rejonowych) oraz Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu. W przypadku prokuratur na przykładzie prokuratur z obszaru właściwości prokuratury regionalnej we Wrocławiu (regionalnej, okręgowych i rejonowych). W obu przypadkach jest to obszar dwóch województw.

⁹ Zob. Magna Carta of Judges, Rada Konsultacyjna Sędziów Europejskich (CCJE), 19 listopada 2010 r., par. 12.

¹⁰ Nr skargi 20261/12, ECLI:CE:ECHR:2014:0527JUD002026112, par. 165–167.

¹¹ Zob. M. Wróblewski, *Granice ekspresji i wypowiedzi sędziego*, „Krajowa Rada Sądownictwa. Kwartalnik” 2017, nr 1, s. 29–34.

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L Nr 119, s. 1 ze zm.); dalej: RODO.

¹³ Art. 6 ust. 1 lit. c RODO.

I. Sąd Najwyższy

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Najwyższym 58 sędziów¹⁴. Do stowarzyszeń sędziowskich w Sądzie Najwyższym należy ośmiu sędziów, wszyscy oni są członkami Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”. W przypadku organizacji prawniczych wykazywano Ars Legis. Stowarzyszenie im. św. Iwo Helory Patrona Prawników – dwóch sędziów; Zrzeszenie Prawników Polskich – jeden sędzia; Stowarzyszenie Prawników Spartakiada 2008 – jeden sędzia.

Zasadnicza część wskazywanych przynależności do stowarzyszeń wynikała z działalności naukowej podejmowanej przez sędziów. Stąd należą oni do następujących organizacji: Towarzystwo Naukowe Procesualistów Cywilnych – czterech sędziów; Polskie Towarzystwo Prawa Konstytucyjnego – jeden sędzia; Polskie Towarzystwo Prawa Sportowego – jeden sędzia; Polskie Stowarzyszenie Prawa Europejskiego – czterech sędziów; Polskie Stowarzyszenie Prawników Agrarystów – dwóch sędziów; Unione Mondiale Degli Agraristi Universitari z siedzibą w Pizie – jeden sędzia; Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II – dwóch sędziów; Society of European Contract Law – jeden sędzia; Stowarzyszenie Prawa Międzynarodowego ILA – Grupa Polska – dwóch sędziów; Pontificia Academia pro Vita – jeden sędzia (członek korespondent od 2013 r.); Komisja Prawnicza Oddziału PAN w Lublinie – dwóch sędziów; Stowarzyszenie Naukowe Prawa Karnego im. Profesora Juliusza Makarewicza z siedzibą w Lublinie – jeden sędzia; Rada Naukowa Centrum Bioetyki Ordo Iuris – jeden sędzia; Komisja Prawnicza Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie – jeden sędzia; Towarzystwo Badawcze Prawa Europejskiego – jeden sędzia; AIDP – International Association of Penal Law, IPPF – International Penal and Penitentiary Foudation – jeden sędzia; Stowarzyszenie im. Prof. Zbigniewa Hołdy – trzech sędziów (w tym dwóch jako członkowie honorowi); Sekcja Polska AIDP (International Association of Penal Law) – jeden sędzia; International Association for Artificial Intelligence and Law – jeden sędzia; The Association of European Competition Law Judges – jeden sędzia; Stowarzyszenie Edukacji Administracji Publicznej z siedzibą w Gdańsku – jeden sędzia; Towarzystwo Naukowe Płockie – jeden sędzia; Europejski Instytut Praw w Wiedniu – jeden sędzia (członkostwo w radzie na kadencję 2019–2023, przynależność do Komitetu Członkowskiego oraz polskiego oddziału Instytutu),

¹⁴ http://www.sn.pl/informacjepraktyczne/SitePages/osw_czlonkostwo.aspx [dostęp: 30.10.2023 r.].

Sekcja Polska – Koło Młodych Penalistów – jeden sędzia; stowarzyszenie Association internationale de droit penal – jeden sędzia; Stowarzyszenia Instytut Naukowy Athena – jeden sędzia (wiceprezes); Sekcja Polska Association Henri Capitant des amis de la culture juridique française – jeden sędzia; Stowarzyszenie Stypendystów DAAD w Polsce – jeden sędzia; Stowarzyszenie Edukacji Administracji Publicznej – dwóch sędziów; Lubelskie Towarzystwo Naukowe w Lublinie – jeden sędzia; Towarzystwo Naukowe Organizacji i Zarządzania Oddział w Lublinie – jeden sędzia; Milanowskie Towarzystwo Edukacyjne w Milanówku – jeden sędzia; Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa – jeden sędzia; Wissenschaftliche Vereinigung für Internationales Verfahrensrecht z siedzibą w Würzburgu – jeden sędzia; International Association of Procedural Law (IAPL) – jeden sędzia, AIDP – International Association of Penal Law – jeden sędzia (jest w nim przewodniczącym sekcji polskiej); Samodzielne Koło Terenowego Społecznego Towarzystwa Oświatowego – jeden sędzia; Stowarzyszenie Naukowe „Collegium Invisibile” – jeden sędzia (członek korespondent), stowarzyszenie „ARGE Danzig” e.V. (skrót „Der eingetragene Verein”) – jeden sędzia.

Do tej grupy należą też przynależności jednego sędziego, które jednak w wyniku dokonanej z niewiadomych przyczyn anonimizacji wyglądają tak: „Towarzystwa [...], Instytutu [...] – Sekcja [...]; Stowarzyszenia [...], American Association [...]; Polska Akademia [...] – Komisja Prawnicza; Ośrodek Naukowo [...]; Mediterránea International Center [...]; International [...] – Komitet Nauk Prawnych [...] – Polska Akademia [...]”.

Wykazywano też przynależności wynikające z ukończenia określonego wydziału: Stowarzyszenie Absolwentów Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego z siedzibą w Warszawie – jeden sędzia; Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL z siedzibą w Lublinie – jeden sędzia; Stowarzyszenie Absolwentów Prawa UAM 1973 z siedzibą w Poznaniu – jeden sędzia; Amicus Facultatis Iuris Stetinensis z siedzibą w Szczecinie – jeden sędzia.

Odrębną grupę stanowią przynależności, które wynikają z mocy prawa. W tym przypadku 17 sędziów wskazało na członkostwo w spółdzielni mieszkaniowej (w tym dla sześciu z nich jest to jedyne zrzeszenie, do którego należą), a siedmiu do wspólnot mieszkaniowych (w tym dla jednego jest to jedyne zrzeszenie, do którego należy). W tej grupie są też przynależności do: Polskiego Związku Wędkarskiego – trzech sędziów; Polskiego Związku Łowieckiego – dwóch sędziów, w tym jeden z nich od 2005 r. – członek, a od 2010 r. – prezes okręgowego sądu łowieckiego; Polskiego Związku Działkowców – sześciu sędziów (w tym jeden jest przewodniczącym komisji rewizyjnej rodzinnego ogrodu działkowego).

Typowo z aktywnością społeczną związane były członkostwa w Ochotniczej Straży Pożarnej – jeden sędzia; Towarzystwie Przyjaciół Śląska – dwóch sędziów, Stowarzyszeniu Obywatelskim Stańczyk – jeden sędzia. Oprócz tego jeden z sędziów wskazał udział w spółce z o.o. będącej organizacją pożytku publicznego, której celem jest prowadzenie działalności

wspomagającej (m.in. finansowo) organizacje pozarządowe prowadzące działalność w dziedzinie nauki, edukacji, oświaty i wychowania, w tym szkołę, do której uczęszczają jego dzieci.

Członkostwo wynikające z osobistych pasji i zainteresowań związane jest z przynależnością do: Klubu Wysokogórskiego – jeden sędzia; Polskiego Związku Brydża Sportowego – jeden sędzia; Płockiego Towarzystwa Wioślarskiego – jeden sędzia; Polskiego Związku Filatelistów – jeden sędzia; Studia tańca i klubu „Salsa Libre” w Warszawie – jeden sędzia; Badmintonowego Klubu Sportowego „Kolejarz” w Katowicach – jeden sędzia; Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego – jeden sędzia; Klubu Strzeleckiego LOK „Strzelec” Żyrardów, zrzeszonego w warszawsko-mazowieckim Związku Strzelectwa Sportowego – jeden sędzia; Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra” – jeden sędzia.

Oprócz tego warto odnotować, że niektórzy sędziowie podawali informacje wykraczające poza wymogi wskazane w przedmiotowych przepisach, tj. o swojej przeszłej przynależności do różnego typu zrzeszeń. Podobnie należy ocenić podawanie przez niektórych sędziów informacji odnoszących się do przynależności do kościołów lub związków wyznaniowych, niekiedy ze wskazaniem konkretnego kościoła. Przy czym w przypadku jednego sędziego był to wyłącznie Kościół katolicki, więc nie został uwzględniony jako „59”. Niektórzy wskazywali Pracowniczą Kasę Zapomogowo-Pożyczkową przy Sądzie Najwyższym, której również nie można uznać za typowe zrzeszenie.

W Sądzie Najwyższym jeden sędzia pełni funkcję w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Jest to Fundacja imienia Aliny i Leszka Allerhandów z siedzibą w Zakopanem. Sędzia jest w niej prezesem zarządu.

Przedstawione oświadczenia wskazują, że w Sądzie Najwyższym bycie członkiem partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego albo w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r. zadeklarowało 17 sędziów. Przy czym w czterech przypadkach były to osoby, które przed 29 grudnia 1989 r. sprawowały urząd sędziego lub asesora sądowego. Każdy z wymienionych sędziów należał do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Jeden z nich w latach 1978–1989, przy czym do 1981 r. do stycznia 1982 r. był również członkiem NSZZ „Solidarność” Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości. Drugi wskazał, że był członkiem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej „najpewniej po 26 marca 1987 tj. po powołaniu na sędziego wojskowego w Sądzie Warszawskiego Okręgu Wojskowego”. Trzecia z sędziów oświadczyła: „byłam członkiem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej od 20 marca 1976 r. (okres asesury) do dnia 28 grudnia 1989 r., w okresie od listopada 1979 r. byłam Sekretarzem Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Sądzie i Prokuraturze w Ostrowie Wlkp z tym, że od dnia 3 listopada 1980 r. w związku z delegacją do Ministerstwa Sprawiedliwości przebywałam w Warszawie i nie sprawowałam tej funkcji, nie wiem kiedy w tej POP przeprowadzono następne wybory”. Wreszcie ostatni wskazał na przynależność do PZPR „od ok. 1976 lub 1977, wydalony z partii po wprowadzeniu

stanu wojennego z powodów politycznych, tj. działalności w NSZZ «Solidarność» jako m.in. czł. Zarządu Regionu Warmińsko-Mazurskiego i doradca prawny tego Zarządu, tuż po wprowadzeniu stanu wojennego zostałem wydalony z partii, a Rada Państwa odwołała mnie ze stanowiska sędziego («brak rękoi»). Do służby sędziowskiej powróciłem dopiero w 1990r.” Pozostali należeli partii politycznych przed objęciem urzędu sędziego, zwykle przed 29 grudnia 1989 r. – dziewięciu sędziów, w tym pięciu do PZPR, trzech do Stronnictwa Demokratycznego, jeden był kandydatem na członka PZPR. Członkostwa te miały miejsce w latach 1979–1989, 1978–1989, 1979–1990, 1977–1981, „w drugiej połowie l. 80 ubiegłego wieku” – w przypadku PZPR, kandydat do tej partii wskazał zaś, że było to w lutym 1985 r., a innych danych „nie zna”. W przypadku Stronnictwa Demokratycznego pierwszy z sędziów SN wskazał na lata 1973–1975 lub 1975–1977, drugi na 1986–1989 (był również przewodniczącym sądu wojewódzkiego), trzeci na 1 stycznia 1989 r. – 29 grudnia 1989 r. Wreszcie w Sądzie Najwyższym jest pięciu sędziów (w tym jeden b. członek PZPR), którzy należeli do partii politycznych po 29 grudnia 1989 r., było to Porozumienie Centrum – jeden sędzia (1990–1992), Sojusz Lewicy Demokratycznej (1999–2000) – jeden sędzia, dwóch sędziów należało do różnych ugrupowań prawicowych – jeden po 1989 r., a drugi w latach 1989–1994, wreszcie ostatni sędzia było członkiem założycielem Ruchu Obywatelskiego Akcji Demokratycznej (1990–1991), później należał do: Ruchu Demokratyczno-Społecznego (1991–1992), Unii Pracy (1992–1998) – w tym przez dwie kadencje był przewodniczącym Krajowego Sądu Koleżeńskiego, w latach 1998–2005 – Unii Wolności, w tym był członkiem Rady Krajowej.

W Sądzie Najwyższym nie było jednoznacznych przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia, chociaż jeden z sędziów oświadczył, że odmawia wykonania obowiązku ustawowego. Uzasadnił to tym, że „nakładanie na obywatela takiego obowiązku jest sprzeczne z nadrzędnymi przepisami Konstytucji RP – art. 2, 7, 8, 30, 31 ust. 3, 32, 47, 51 ust. 2 (Władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym)”. Oświadczył jednak, że „dane o takim [wymaganym oświadczeniu] charakterze znajdują się w moich aktach osobowych i nie uległy one zmianie również w zakresie przynależności do stowarzyszeń i zrzeszeń. Znajduje się tam również informacja o tym, że nigdy nie należałem do żadnej partii politycznej”. Oprócz tego niektórzy sędziowie opatrywali oświadczenia uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Stwierdzali, że: „powołując się na art. 178 ust. 3 w związku z art. 12, 31, 47, 51, 53, 57 i 58 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że nie należę do partii politycznej, związku zawodowego ani nie prowadzę działalności publicznej niedającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Nie narusza zasad niezależności i niezawisłości także przynależność do związku wyznaniowego, stowarzyszeń ani innych zrzeszeń i fundacji” lub też: „nie należę do partii politycznej, związku zawodowego i nie prowadzę działalności, w tym nie jestem

członkiem zrzeszenia, w którym udział nie da się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów”. W przypadku tych sędziów również trudno uznać, iż w pełni wypełnili oni obowiązek ustawowy. Inny sędzia Sądu Najwyższego wskazał ogólnie, że: „nie jestem członkiem zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, w którym prowadzona jest działalność publiczna lub w którym ja prowadzę działalność publiczną nie dającą się pogodzić z zasadami niezależności i niezawisłości sędziów, nigdy w orzekaniu nie sprzeniewierzyłem się niezawisłości sędziowskiej”. Niektórzy sędziowie, podając wymagane przez ustawę informacje, dodawali, że w ich ocenie „powinność wynikająca z powołanych przepisów nie obejmuje m.in. ujawnienia przynależności do Kościołów i innych związków wyznaniowych”.

II. Sądy powszechne

W przypadku sądów powszechnych apelacji wrocławskiej oświadczenia zostały zamieszczone na stronie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu¹⁵. Oświadczenia zamieszczono w porządku alfabetycznym.

1. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Apelacyjnym we Wrocławiu 18 sędziów. Pośród nich 13 należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, w tym jeden jest prezesem jego oddziału wrocławskiego. Trzech sędziów z tej grupy należy również do Zrzeszenia Prawników Polskich. Poza tym dwóch sędziów należy do Międzynarodowego Stowarzyszenia na Rzecz Sądów Pracy i Ubezpieczeń Społecznych „Pro Laboris”. Czterech sędziów jest członkami spółdzielni mieszkaniowej, a dwóch wspólnoty mieszkaniowej. Po jednym wykazało przynależność do Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Sędziów, Towarzystwa Naukowego Procesualistów Cywilnych, European Association of Private Law w Luksemburgu, Stowarzyszenia Prawa Prywatnego Międzynarodowego (sędzia go wskazujący jest w nim członkiem zarządu), amatorskiego chóru i amatorskiego zespołu wokально-instrumentalnego. Był również przypadek wskazania przynależności do „Kościoła” oraz „tzw. Trójki Klasowej”.

W Sądzie Apelacyjnym we Wrocławiu jeden sędzia pełnił funkcję w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Sędzia ten jest przewodniczącym Rady Fundacji w Fundacji Dom Sędziego Seniora nieprowadzącej działalności gospodarczej oraz członkiem Zgromadzenia Fundatorów wymienionej fundacji. Poza tym nie wykazał on jakichkolwiek innych przynależności.

W Sądzie Apelacyjnym we Wrocławiu złożone oświadczenia pozwalają na wskazanie jednego przypadku bycia członkiem partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego w okresie przed dniem 29 grudnia 1989 r. Wymieniony sędzia

¹⁵ <https://wroclaw.sa.gov.pl/oswiadczenia-sedziow-w-zwiazku-z-art-88-a-usp,m,m2,173,403> [dostęp: 31.10.2023 r.].

był członkiem Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego w latach 1980–1989. Sędzia ten nie należy obecnie do żadnych zrzeszeń.

W Sądzie Apelacyjnym we Wrocławiu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia, jednakże 13 sędziów opatrzyło je jednobrzmiącymi uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją, w brzmieniu: „nałożony w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się”. Jednak oświadczenia o swojej przynależności złożyli „dobrowolnie”, biorąc „pod uwagę prawo obywateli do niezależnego i bezstronnego sądu, nie mając nic do ukrycia w zakresie [ich] aktywności publicznej”. Oprócz tego można było spotkać „odmowy” złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 88a § 1 p.u.s.p. ze względu na brak po stronie sędziego członkostwa i funkcji w nim przewidzianych. Trudno je jednak uznać za typowe odmowy, jest to raczej specyficzna forma wpisania: „nie dotyczy” lub postawienia znaku „—”.

W jednym przypadku pod nazwiskiem sędziego umieszczone było oświadczenie innego sędziego, które odrębnie było również pod nazwiskiem właściwego sędziego.

2. Sądy okręgowe

2.1. Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Okręgowym w Jeleniej Górze sześciu sędziów. Spośród nich dwóch należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”. Pozostałych czterech sędziów należy do zrzeszeń niezwiązanych ze sprawowanym urzędem. Dwóch z nich należy do Polskiego Związku Łowieckiego, w którym są odpowiednio prezesem i wiceprezesem okręgowego sądu łowieckiego. Trzeci sędzia z tego grupy należy do stowarzyszenia, którego nazwa została zanonimizowana, a czwarty do Stowarzyszenia Przyjaciół Szkoły Podstawowej, będąc w nim członkiem zarządu, oraz do spółdzielni mieszkaniowej.

W Sądzie Okręgowym w Jeleniej Górze żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Okręgowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Okręgowym w Jeleniej Górze nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

2.2. Sąd Okręgowy w Legnicy

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Okręgowym w Legnicy dziewięciu sędziów. Spośród nich czterech należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, a jeden z nich również do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce, kolejnych dwóch sędziów należy do Międzynarodowego Stowarzyszenia na rzecz Sądów Pracy i Ubezpieczeń Społecznych „Pro Laboris”, będąc w nim członkami komisji rewizyjnej. Pozostałych trzech sędziów należy do zrzeszeń niezwiązanych ze sprawowanym urzędem, chociaż w przypadku dwóch z nich – należących odpowiednio do Polskiego Związku Działkowców oraz Polskiego Związku Łowieckiego – przynależność jest wymagana przez prawo. Sędzia należący do PZŁ równocześnie jest członkiem Klubu Strzeleckiego „UR” oraz Światowego Związku Żołnierzy AK – Środowisko Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich „Ponury Nurt”. Wreszcie ostatni z sędziów z tej grupy należy do Klubu Tańca Sportowego.

W Sądzie Okręgowym w Legnicy żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W zakresie członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r., sytuacja taka istniała w przypadku dwóch sędziów. Jeden z nich był członkiem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w latach 1979–1989, w tym w latach 1983–1985 członkiem egzekutywy OPP Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego jako przedstawiciel studentów, drugi z sędziów w latach 1994–1995 należał do Unii Pracy. W obu przypadkach miało to miejsce przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego.

W Sądzie Okręgowym w Legnicy nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

2.3. Sąd Okręgowy w Opolu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Okręgowym w Opolu 18 sędziów. Pośród nich 15 należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, w tym jeden z nich pełni w nim funkcję wiceprezesa oddziału. Czterech z sędziów należących do „Iustitii” należy również do Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Sędziów. Jeden z sędziów należących do „Iustitii” należy też pozazawodowo do Stowarzyszenia AIKI, w którym jest członkiem komisji rewizyjnej, oraz do AIKIKAI FOUNDATION z siedzibą w Tokio (Japonia). Pośród pozostałych trzech sędziów należą oni odpowiednio do Stowarzyszenia

Sędziów „Themis”, Polskiego Stowarzyszenia Ubezpieczenia Społecznego oraz Stowarzyszenia Ludzi Aktywnych Sportowo.

W Sądzie Okręgowym w Opolu żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W zakresie członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r., sytuacja taka istniała w przypadku jednego sędziego, który w latach 1978–1982 należał do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, a w latach 1986–1987 do Stronnictwa Demokratycznego. Przy czym miało to miejsce przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego. Obecnie sędzia ten nie przynależy do żadnych zrzeszeń.

W Sądzie Okręgowym w Opolu były trzy przypadki odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia. Dwaj sędziowie wskazywali, że odmawiają:

złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, wskazując na prawo do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, wolność wyznania, gromadzenia się i stowarzyszania się, które to prawa i wolności gwarantowane są w Konstytucji RP (art. 47, art. 51 ust. 2, art. 53 ust. 7, art. 58 ust. 1), w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (art. 8, art. 9, art. 11) oraz w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej (art. 7, art. 10, art. 12).

Wskazywali przy tym, że odpowiadają wymogom zawartym w art. 178 ust. 3 Konstytucji. Jeden z nich dodatkowo oświadczył, że nie należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” ani Stowarzyszenia Sędziów „Themis”. Trzeci z sędziów rozszerzył swoją argumentację dotyczącą przyczyn odmowy o to, że zamierzenia ustawodawcy stanowią:

wyjątkowo szkodliwy [zabieg – uwaga własna] dla wymiaru sprawiedliwości jako rujnujący społeczne zaufanie do sądów i sędziów, bez którego nie mogą działać. Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 27 stycznia 1999 r. w sprawie K 1/98 istnieje interes publiczny (dobro wspólne) polegający na ukształtowaniu zewnętrznego obrazu wymiaru sprawiedliwości, tworzącego w społeczeństwie przekonanie, że sąd jest bezstronny. Istota bezstronności sędziego polega między innymi na obowiązku przeciwstawienia się ocenom płynącym z własnego doświadczenia, poglądów, w tym politycznych i religijnych, czy uprzedzeń.

Jest oczywiste, że każdy sędzia ma takie poglądy, ma też mniejszy czy większy bagaż doświadczeń determinujący jego ocenę rzeczywistości.

Kształtowanie zewnętrznego obrazu bezstronnego wymiaru sprawiedliwości wymaga natomiast powstrzymania się przez sędziów przed publicznym ujawnianiem poglądów, nie tylko politycznych i religijnych, lecz wielu innych. W dzisiejszych czasach wszystko co publiczne nazywane jest polityką. Działalność na rzecz czy przeciwko łowiectwu, działalność na rzecz ochrony praw zwierząt, na rzecz ochrony środowiska i przeciwko zmianom klimatycznym, na rzecz świeckości państwa, praw kobiet, praw dziecka traktuje się jako politykę. Konstytucja nie zabrania sędziom uprawiania łowiectwa, nie zabrania też angażowania się w sprawy ochrony praw zwierząt, ochrony środowiska, czy w sprawy wspólnot wyznaniowych. Taka działalność nie przynosi ujemnej godności sędziego. Konstytucja ani

ustawa nie zakazuje przynależności sędziów do organizacji pozarządowych realizujących powyższe cele. Artykuł 82 § 2 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, stanowiący rozwinięcie art. 178 Konstytucji, nakazuje jednak sędziom unikanie wszystkiego, co mogłoby osłabiać zaufanie do jego bezstronności. Przepis zakazuje sędziemu publicznego ujawniania poglądów, czy określonego światopoglądu, swoich przekonań, rodzaju aktywności w sferze prywatnej, jeśli takie ujawnienie mogłoby osłabiać zaufanie do jego bezstronności.

Nałożony ustawą z dnia 20 grudnia 2019 r. obowiązek ujawnienia i upublicznienia przynależności do organizacji pozarządowych, pozostaje w oczywistej sprzeczności z powyższymi zasadami.

Ustawodawca mówi obywatelom w taki oto sposób: zainteresowania sędziego, jego pasje, hobby, poglądy na otaczającą rzeczywistość, światopogląd, wyznawana religia czy bycie ateistą, mają znaczenie dla wyniku waszej sprawy. Innymi słowy, ustawodawca daje sygnał obywatelom: warto sprawdzić wszystko czym zajmuje się sędzia w życiu prywatnym, jego doświadczenie, albowiem może się tym kierować przy rozstrzygnięciu sprawy.

Ustawodawca zakłada więc, że nie będzie obiektywny w sprawie o znęcanie się nad psem czy kotem sędziego należącego do stowarzyszenia działającego na rzecz ochrony praw zwierząt, skoro jest miłośnikiem zwierząt i nie będzie obiektywny w sprawie o rozwód sędziego należącego do organizacji skupiającej rodziny katolickie, skoro jest praktykującym katolikiem.

Wykonanie przeze mnie obowiązku nałożonego ustawą jest nie tylko niemożliwe, ale prowadziłoby do naruszenia treści art. 82 § 2 ustawy – Prawa o ustroju sądów powszechnych.

Jeden z sędziów, który złożył oświadczenie, opatrzył je uwagą, iż: „nałożony w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się”. Oświadczenie jednak złożył, uwzględniając „prawo obywateli do niezależnego i bezstronnego sądu” oraz „nie mając nic do ukrycia w zakresie [jego] aktywności publicznej”. Inny, składając oświadczenie, wskazał na „nieprecyzyjne użycie pojęcia «zrzeszenie» w tym przepisie, który utrudnia jego interpretację. Nadto nałożenie na sędziów obowiązku złożenia takiego oświadczenia koliduje między innymi z zapisami Konstytucji RP, Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej”.

2.4. Sąd Okręgowy we Wrocławiu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Okręgowym we Wrocławiu 71 sędziów. Pośród nich 50 sędziów wskazało na przynależność do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, w tym jeden pełni w nim funkcję komisarza oddziału. Oprócz tego 20 sędziów należy do Zrzeszenia Prawników Polskich, w tym aż 16 z nich łączy to z członkostwem w „Iustitii”. Do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce należy pięciu sędziów, w tym czterech łączy to z członkostwem w „Iustitii”. Członkostwo w Pracowniczej Kasie Zapomogowo-Pożyczkowej przy SO we Wrocławiu wskazało siedmiu sędziów. Oprócz tego 12 sędziów wskazało na swoje członkostwo w spółdzielni mieszkaniowej, a dwóch

we wspólnocie mieszkaniowej. Należy zauważyć, że jest to przynależność z mocy prawa. Podobnie w przypadku przynależności do Polskiego Związku Łowieckiego – jeden sędzia, oraz Polskiego Związku Działkowców – dwóch sędziów. Sędziowie wskazywali również na przynależność do Polskiego Towarzystwa Tatarzańskiego – jeden sędzia, pełniący w nim funkcję członka sądu koleżeńkiego, Stowarzyszenia „ProJustice” – jeden sędzia, będący jego likwidatorem, Stowarzyszenia na rzecz Edukacji, Terapii i Wspomagania Dzieci (zanonimizowane) – jeden sędzia; Stowarzyszenie Pomocy „Tęczowe Pracze” im. Bożeny Trykowskiej – jeden sędzia; Stowarzyszenia dla Natury „Wilk” – jeden sędzia; chóru – jeden sędzia; klubu narciarskiego – jeden sędzia; Polskiego Towarzystwa Tanecznego – jeden sędzia.

W Sądzie Okręgowym we Wrocławiu są sędziowie pełniący funkcję w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. W każdym z tych przypadków jest to Fundacja „Pomocna Dłoń” mająca status organizacji pożytku publicznego. Sędziowie SO we Wrocławiu są w niej: Prezesem Zarządu Fundacji, wiceprezesem Zarządu Fundacji, przewodniczącym Komisji Rewizyjnej oraz członkiem Komisji Rewizyjnej.

W zakresie członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r., sytuacja taka istniała w przypadku trzech sędziów. Dwóch z nich należało do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Jeden w latach 1979–1989, drugi w latach 1978–1989, w tym przez około półtora roku miał być sekretarzem Podstawowej Organizacji Partyjnej. Trzeci z sędziów do „około 1995 r.” należał do Partii Konserwatywnej. W każdym z tych przypadków miało to miejsce przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego.

W Sądzie Okręgowym we Wrocławiu była jedna odmowa złożenia przedmiotowego oświadczenia, uzasadniania tym, że: „nałożony w trybie art. 88a par. 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się”. Oprócz tego ośmiu sędziów opatrzyło swoje oświadczenia uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym lub zakresu przedmiotowego wynikającego z ustawy o obowiązkach. I tak, jeden z sędziów stwierdził, że:

oświadczenie to składałam w przekonaniu, że celem ustawodawcy nie było nałożenie na sędziów obowiązku ujawniania i upubliczniania, wbrew przepisowi art. 47 Konstytucji, informacji o przynależności do takich zrzeszeń czy stowarzyszeń, w których uczestnictwo wiąże się z zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych (np. w spółdzielniach mieszkaniowych) czy z uprawianiem sportu (np. kluby sportowe prowadzone w formie stowarzyszeń).

Inny wskazywał, że:

mimo pewnego doświadczenia w interpretacji prawa nie jestem też w stanie jednoznacznie ocenić, jaki w zamyśle ustawodawcy jest zakres desygnatów pojęcia „zrzeszenia” w rozumieniu art. 88a usp nie będącego stowarzyszeniem. Według mnie nie obejmuje ono kościołów

i związków wyznaniowych i działających w ich obrębie wspólnot religijnych, wspólnot powstających *ex lege* w rodzaju wspólnot mieszkaniowych oraz gmin, a także np. towarzystw ubezpieczeń wzajemnych. Nie obejmuje też całego szeregu grup społecznych, których działanie jako grup nie jest regulowane przepisami prawa – w rodzaju grona użytkowników portali społecznościowych, forów internetowych najróżniejszego typu. Jeśli bowiem nawet ustawodawca z jakiegokolwiek bądź przyczyny decyduje się na wyjątkowe ograniczenie w stosunku do określonej grupy obywateli ich praw i wolności, to ograniczenie to musi być zgodnie z regułą *exceptiones non sunt extendendae* interpretowane w sposób ścisły [...] nałożony przez ustawodawcę obowiązek w mojej ocenie budzi istotne wątpliwości co do zgodności z Konstytucją RP, w szczególności zaś godzi w konstytucyjnie gwarantowaną wolność zrzeszania się wynikającą z art. 58 ust. 1 Konstytucji RP oraz chronione na mocy art. 47 Konstytucji RP prawo do ochrony prywatności oraz pozostaje w sprzeczności z art. 51 ust. 2 Konstytucji RP stanowiącym, iż władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym. Informacja o przynależności sędziego do dowolnego legalnie działającego stowarzyszenia z punktu widzenia potrzeb funkcjonowania demokratycznego państwa prawnego, w szczególności zaś gwarancji realizacji konstytucyjnego prawa obywateli do справедлиwego i jawnego rozpoznania ich spraw przez niezależny, niezawisły i bezstronny sąd jest władzy publicznej niewątpliwie zbędna. Ważąc jednak wszelkie argumenty przemawiające za i przeciw złożeniu oczekiwanego przez ustawodawcę oświadczenia składam je uznając, iż służba sędziowska wymaga uniknięcia tworzenia choćby pozorów lekceważenia obowiązującego porządku prawnego. Nie jest też wykluczone, iż moja ocena co do sprzeczności z Konstytucją RP regulacji art. 88a prawa o ustroju sądów powszechnych może być wadliwa.

Podobnie inny sędzia zauważył, że:

oświadczenie zawarte powyżej w punkcie I składam w przekonaniu o racjonalności ustawodawcy i dokonując w tym duchu wykładni przepisu art. 88a § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych uznaję, że celem ustawodawcy nie było nałożenie na sędziów obowiązku ujawniania i upubliczniania, wbrew przepisom art. 47 Konstytucji, informacji o przynależności do takich stowarzyszeń bądź zrzeszeń, uczestnictwo w których związane jest z aktywnością sportową czy edukacją ich niepełnoletnich dzieci dlatego też oświadczenie powyższe nie zawiera informacji dotyczącej mojej przynależności do zrzeszenia (w szerokim i wykładanym w zgodzie z definicją zawartą w Słowniku Języka Polskiego rozumieniu tego słowa), w ramach działalności którego moje dziecko uprawia sport.

Jeszcze inny sędzia, składając swoje oświadczenie, wskazał, że obowiązek ten narusza:

prawa do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, wolności wyznania, gromadzenia się i stowarzyszania się, które to prawa gwarantowane są w Konstytucji RP (art. 47, art. 51 ust. 2, art. 53 ust. 7, art. 58 ust. 1), w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (art. 8, art. 9, art. 11) oraz w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej (art. 7, art. 10, art. 12). Podkreślam, że art. 88a § 1 u.s.p. jako zbyt daleko wkraczający w prywatną sferę życia sędziów jest niezgodny z Konstytucją RP, w tym w szczególności z jej art. 51 ust. 2, ograniczającym prawo władz do pozyskiwania, gromadzenia i udostępniania informacji o obywatelach tylko do informacji niezbędnych w demokratycznym państwie prawnym, jak również niezgodny z Europejską Konwencją Praw Człowieka, statuującą w art. 8 ust. 1 prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego. Na wstępie pragnę zauważyć, że udostępniony przez Ministerstwo

Sprawiedliwości formularz jest niezgodny z art. 88a § 1 u.s.p., zawiera bowiem informację o dacie i miejscu urodzenia mimo, że ustawa podania tej informacji nie wymaga, a Minister Sprawiedliwości ma dostęp do tych danych. Art. 88a § 1 u.s.p. nakładając ustawowy obowiązek podania informacji definiuje ich zakres w sposób dowolny, bardzo niejasny i niejednoznaczny. Zachodzi przypuszczenie, że sam ustawodawca nie wie jakich informacji oczekuje i finalnie nie wiadomo jakie konkretnie informacje sędzia powinien w oświadczeniu podać. Obowiązek podania przynależności do niedookreślonych w ustawie zrzeszeń w tym stowarzyszeń powoduje konieczność informowania opinii publicznej (poprzez ujawnienie tych informacji w Internecie w Biuletynie Informacji Publicznej) o każdej sferze życia prywatnego i działalności sędziego. Nie ma żadnych podstaw do tego, by uznać za niezbędne ujawnienie opinii publicznej takich danych, jak przynależność sędziego do stowarzyszenia osób chorych na określone choroby (np. Stowarzyszenie Chorych na Boreliozę), stowarzyszenia rodziców dzieci dotkniętych zaburzeniami (np. Dolnośląskie Stowarzyszenie na rzecz Autyzmu), czy stowarzyszenia osób dotkniętych określonymi chorobami (Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Chorych na Padaczkę), a także przynależności do stowarzyszeń sportowych, stowarzyszeń edukacyjnych prowadzących szkoły niepubliczne, spółdzielni mieszkaniowych (które są dobrowolnym zrzeszeniem jej członków), związków wyznaniowych (w tym kościołów), stowarzyszeń mniejszości narodowych (jak np. Stowarzyszenie Osób Narodowości Śląskiej, Stowarzyszenie Osób Narodowości Kaszubskiej, Stowarzyszenie Łemków czy Stowarzyszenie – Związek Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej), czy w końcu do stowarzyszeń mniejszości seksualnych. Nałożenie na sędziów obowiązku podawania informacji o przynależności do stowarzyszeń i funkcji w nich pełnionych głęboko ingeruje w konstytucyjnie chronioną wolność zrzeszania się oraz prawo do prywatności i ochrony tej prywatności. Nosi to znamiona powszechnej lustracji aktywności społecznej i publicznej sędziów. W wielu przypadkach upublicznione informacje o sędziach mogą prowadzić do ujawnienia ich chorób, chorób członków ich rodzin, światopoglądu, przekonań, a nawet orientacji seksualnej.

Jestem sędzią ale także jestem obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, którego prawa są konstytucyjnie chronione. Żądanie ujawniania informacji określonych w art. 88a u.s.p. godzi wprost nie tylko w konstytucyjne prawa i wolności każdego obywatela ale także jest w sposób jaskrawy sprzeczne z zasadą ochrony danych osobowych określoną w prawie polskim i prawie wspólnotowym w tym w szczególności w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych – ogólne rozporządzenie o ochronie danych – RODO (a szczególnie z art. 9). Chciałbym przypomnieć także w tym miejscu o prymacie prawa unijnego nad ustawodawstwem krajowym.

Podkreślenia wymaga także, że obowiązek ujawniania danych określonych w art. 88a § 1 u.s.p. stanowi przejaw systemowych szykan skierowanych przeciwko sędziom i prokuratorom. Przecież ani członkowie rządu ani parlamentarzyści ani samorządowcy oświadczeń takich składać nie muszą. Także panowie będący faktycznymi twórcami i obrońcami tzw. „ustawy kagańcowej” oświadczeń takich nie składają.

Częściowa odmowa złożenia oświadczenia określonego w art. 88a u.s.p. jest aktem odmowy podporządkowania się niekonstytucyjnemu przepisowi jawnie sprzecznemu z prawem polskim i prawem europejskim. Obejmując urząd sędziego sądu powszechnego zobowiązałem się służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej i stać na straży prawa. W wykonaniu złożonego ślubowania stwierdzam, że wyżej powołany przepis narusza prawa obywatelskie, których zobowiązałem się strzec. Jako Sędzia Sądu Okręgowego stoję na straży

praworządności i będę sprzeciwiał się wszelkim przejawom łamania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a art. 88a u.s.p. jawnie Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej łamię.

Jeden sędzia, składając oświadczenie, dodał:

w mojej ocenie obowiązek złożenia oświadczenia wynikający z art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, a także udostępnienie oświadczenia w Biuletynie Informacji Publicznej w trybie art. 88a § 4 powołanej ustawy, pozostaje w sprzeczności z podstawowymi, gwarantowanymi Konstytucją RP prawami człowieka i obywatela.

Trzech sędziów oświadczyło, że „nałożony w trybie art. 88a par. 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się”. Oświadczenie jednak złożyli, uwzględniając „prawo obywateli do niezależnego i bezstronnego sądu” oraz „nie mając nic do ukrycia w zakresie [ich] aktywności publicznej”. Jeden z nich dodatkowo stwierdził, że odmawia „podania do publicznej wiadomości informacji dotyczących członkostwa w związku wyznaniowym czy kościele [...]”. Powołał się przy tym na gwarancje wynikające z art. 8 oraz 9 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz analogicznie z art. 7 oraz 10 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej¹⁶.

2.5. Sąd Okręgowy w Świdnicy

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Okręgowym w Świdnicy 10 sędziów. Pośród nich pięciu wskazało na przynależność do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, pięciu do Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Prawników „Wałbrzych – Marburg”, w tym dwóch odpowiednio jest w nim przewodniczącym zarządu oraz członkiem zarządu. Jeden sędzia wskazał na przynależność do Zrzeszenia Prawników Polskich. Również jeden do Polskiej Sekcji Międzynarodowej Komisji Prawników. Uwzględniając członkostwa pozazawodowe, dwóch sędziów należy do Klubu Tenisowego, w tym jeden z nich jest dodatkowo członkiem Społecznego Komitetu Ratowania Zabytkowej Kolegiaty. Wymienieni dwaj sędziowie nie wskazali na przynależność do zrzeszeń związanych z wykonywanym zawodem.

W Sądzie Okręgowym w Świdnicy żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W zakresie członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r., sytuacja taka istniała w przypadku trzech sędziów. Dwóch wskazało na członkostwo

¹⁶ Dz.Urz. UE C z 2016 r. Nr 202, s. 389.

w Stronnictwie Demokratycznym, jeden w 1987 r., a drugi „przed 1989 r.”, przy tym był również zastępcą przewodniczącego koła miejskiego SD w Wałbrzychu. Jeden sędzia należał do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w latach 1985–1990. We wszystkich wymienionych przypadkach miało to miejsce przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego. Obecnie jedynie sędzia należący dawniej do PZPR zadeklarował przynależność do stowarzyszeń.

W Sądzie Okręgowym w Świdnicy nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia. Jednak jeden sędzia opatrzył je uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Wskazał, że „nałożony w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się”. Jednak oświadczył, że dobrowolnie podaje informacje przewidziane w ustawie.

3. Sądy rejonowe

3.1. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej 47 sędziów. Pośród nich 36 wskazało, że należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”. Pięciu sędziów wskazało na przynależność do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce, w tym czterech łączy to z byciem członkiem „Iustitii”. Dwóch sędziów do Stowarzyszenia Sędziów Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych, w tym jeden z nich jest w nim członkiem zarządu. Sędzia będący zwykłym członkiem jest również członkiem Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” oraz współpracuje z Sekcją Prawa Upadłościowego Instytutu Allerhanda. Oprócz tego trzech sędziów należy do Zrzeszenia Prawników Polskich, w tym jeden wyłącznie. Czterech sędziów należy do spółdzielni mieszkaniowej, a dwóch do wspólnoty mieszkaniowej. Przy czym poza dwoma z będących członkami spółdzielni mieszkaniowej jest to ich jedyna przynależność do „zrzeszenia, w tym stowarzyszenia”. Można tu zauważyć, że wynika ona już z uprzednio składanych przez tych sędziów oświadczeń majątkowych. Jeden sędzia należy wyłącznie do Polskiego Związku Działkowców. Również jeden sędzia zadeklarował przynależność do Alpenverein Austria Grupa Polska i jeden sędzia do Stowarzyszenia Triathlonowego RAT.

W Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej jeden sędzia pełni funkcję członka zarządu w Revenio Fundacja Rozwoju Niezależności z siedzibą we Wrocławiu. Sędzia ten nie wykazał przynależności do żadnych zrzeszeń, w tym stowarzyszeń.

W Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej złożone oświadczenia wykazały jeden przypadek bycia przez sędziego członkiem partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r. Sędzia ten do czerwca 1989 r. był członkiem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, nie pamiętał jednak, od kiedy. Sędzia ten należy również do „Iustitii”, co zostało uwzględnione powyżej.

W Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia. Tym niemniej oświadczenie złożone przez jednego z sędziów nie pozwala na przesądzenie, czy wypełnił przedmiotowy obowiązek – w rozumieniu tego, czy zachodzą wobec niego okoliczności, które powinien był ujawnić. Brzmi ono bowiem:

Jako sędzia Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu oświadczam, że nie należę i nie należałam do partii politycznej, związku zawodowego i nie prowadzę działalności nie dającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów, tym samym czynię zadość wymogom art. 178 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie oświadczam, że nałożony w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się. Obejmując urząd sędziego sądu powszechnego zobowiązałam się służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej i stać na straży prawa. W wykonaniu złożonego ślubowania stwierdzam, że wyżej powołany przepis narusza prawa obywatelskie, których zobowiązałam się strzec. Brak wyrażenia przez sędziów sprzeciwu wobec łamania praw gwarantowanych konstytucyjnie w dalszej perspektywie może doprowadzić do pozbawienia obywateli realnej ochrony sądowej i gwarancji ich praw.

Stosunkowo duża grupa sędziów (36) opatrzyła swoje oświadczenia uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Pośród nich 35 sędziów o treści przywołanej już powyżej, dodając do niej, że składają przedmiotowe oświadczenie, „biorąc pod uwagę prawo obywateli do niezależnego i bezstronnego sądu, nie mając nic do ukrycia w zakresie [ich] aktywności publicznej”. Pośród nich trzech dodało jeszcze: „Nie pełnię w nich żadnych funkcji. Nie pełnię też funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej”. Ostatni z sędziów z tej grupy odniósł się do zakresu przedmiotowego tego obowiązku, pisząc, że:

oświadczenie zawarte powyżej w punkcie I składałam w przekonaniu o racjonalności ustawodawcy i dokonując w tym duchu wykładni przepisu art. 88a § 1 Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych uznaję, że celem ustawodawcy nie było nałożenie na sędziów obowiązku ujawniania i upubliczniania, wbrew przepisom art. 47 Konstytucji, informacji o przynależności do takich stowarzyszeń bądź zrzeszeń, uczestnictwo w których związane jest z aktywnością sportową czy edukacją ich niepełnoletnich dzieci dlatego też oświadczenie powyższe nie zawiera informacji dotyczącej mojej przynależności do zrzeszenia (w szerokim i wykładanym w zgodzie z definicją zawartą w Słowniku Języka Polskiego rozumieniu tego słowa), w ramach działalności którego moje dziecko uprawia sport.

3.2. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia 31 sędziów. Spośród nich 18 należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, w tym jeden pełni w nim funkcję członka zarządu. Trzech sędziów należy do Zrzeszenia Prawników Polskich, również trzech do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce, jeden do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych „Pro Familie” oraz po jednym do Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Sędziów i Polskiego Stowarzyszenia Prawa Europejskiego.

W odniesieniu do członkostw pozazawodowych, sześciu sędziów należy do spółdzielni mieszkaniowej, a jeden z nich dodatkowo do wspólnoty mieszkaniowej. Dwóch sędziów jest członkami Polskiego Związku Działkowców. Po jeden należy to: Towarzystwa Przyjaciół Polonistyki, Österreichische Alpenverein, Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoobrazowego, Stowarzyszenia Klub Jeździecki oraz Stowarzyszenia Kulturalnego.

Do grupy sędziów deklarujących przynależność do zrzeszenia należy również dwóch, którzy wpisali przynależność jedynie do towarzystwa ubezpieczeń, w tym jeden sprecyzował, że ma to związek z zawartym ubezpieczeniem OC pojazdu, a drugi z nich dodatkowo wskazał na przynależność do Kościoła. Wydaje się, że te dwa przypadki pozostają poza zakresem przedmiotowym obowiązku wynikającego z oświadczenia.

W Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

Złożone oświadczenia wykazały jeden przypadek bycia członkiem partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego. Wzmiankowany sędzia należał w latach 1996–2001 do Narodowego Odrodzenia Polski, był również pełnomocnikiem Rady Wykonawczej tego ugrupowania dla Dzielnicy Dolnośląskiej. Obecnie jest członkiem Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”.

W Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia nie było przypadków wyraźnej odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia, tym niemniej czterech sędziów złożyło oświadczenie, że odpowiadają wymogom z art. 178 ust. 3 Konstytucji, a „nałożony w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się”. Jeden z nich wskazał dodatkowo, że:

zaniechanie wyłączenia z regulacji art. 88a § 1 pewnych kategorii stowarzyszeń, w których członkostwo jest pochodną wrażliwych sfer prywatności sprawiło, że obowiązkowi ujawnienia podlegać mają takie dane jak przekonania religijne, wyznanie lub bezwyznaniowość, światopogląd, stan zdrowia czy preferencje seksualne składającego oświadczenie oraz jego osób najbliższych. Gromadzenie danych o członkostwie sędziów w określonych kategoriach stowarzyszeń i zrzeszeń narusza także uregulowania art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu

takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Jak bowiem wynika z zapisów art. 88a § 4 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych informacje zawarte w oświadczeniach są jawne i podlegają udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Należy również zauważyć, że w obecnym stanie prawnym brak jest realnej możliwości kwestionowania przez sędziego składającego oświadczenie obowiązku wynikającego z art. 88a powołanej ustawy w drodze postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Oprócz tego trzech sędziów opatrzyło złożone oświadczenie uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Dwóch o treści jak powyżej, dodając, że składają je „dobrowolnie”, uwzględniając „prawo obywateli do niezależnego i bezstronnego sądu, nie mając nic do ukrycia w zakresie [ich] aktywności publicznej”.

3.3. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Krzyków 21 sędziów. Pośród tych sędziów aż 15 należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”. Oprócz tego czterech sędziów wykazało przynależność do spółdzielni mieszkaniowej, jeden zaś do wspólnoty mieszkaniowej. Dwóch sędziów należy do Zrzeszenia Prawników Polskich, po jednym do Stowarzyszenia Soroptimist International, Klubu Citroena, Polskiego Związku Wędkarskiego oraz „stowarzyszenia prowadzącego klub sportowy do którego należy syn”.

W Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Krzyków żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku bycia członkiem partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Krzyków był jeden przypadek być może odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia. Sędzia wskazał, że:

nałożony w trybie art. 88 a par. 1 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się. Obejmując urząd sędziego sądu powszechnego zobowiązałam się służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej i stać na straży prawa. W wykonaniu złożonego ślubowania stwierdzam, że wyżej powołany przepis narusza prawa obywatelskie, których zobowiązałam się strzec. Brak wyrażenia przez sędziów sprzeciwu wobec łamania praw gwarantowanych konstytucyjnie w dalszej perspektywie może doprowadzić do pozbawienia obywateli realnej ochrony sądowej i gwarancji ich praw.

Jeden sędziów opatrzył swoje oświadczenie tożsamymi uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym, jednak „dobrowolnie” uwzględniając „prawo obywateli do niezależnego i bezstronnego sądu, nie mając nic do ukrycia w zakresie [jego] aktywności publicznej”, przedmiotowe oświadczenie złożył.

3.4. Sąd Rejonowy w Prudniku

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Prudniku pięciu sędziów. Pośród nich trzech wskazało, że należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”. Jeden sędzia jest członkiem Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce oraz Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych „Pro Familia”. Jeden z sędziów należących do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” wykazał również przynależność do Klubu Tatrzańskiego. Wreszcie ostatni z sędziów należy do Polskiego Związku Łowieckiego, w którym jest członkiem sądu okręgowego oraz Bractwa Strzeleckiego w Głogówku.

W Sądzie Rejonowym w Prudniku żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Prudniku nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5. Sąd Rejonowy w Opolu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Opolu 28 sędziów. Pośród nich 23 sędziów wskazało, że należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, w tym jeden poinformował, że złożył rezygnację z członkostwa w wyżej wymienionym stowarzyszeniu. Czterech sędziów należy do Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Sędziów, w tym jeden pełni w nim funkcję członka zarządu. Po jednym do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce oraz Stowarzyszenia Sędziów „Themis”.

Oprócz tego wskazywano na przynależność do (po jednym sędzi): TRISO – Opolskiego Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Dzieci z Trisomią 21; Stowarzyszenia Nasze Czarnowąsy, wspólnot mieszkaniowych (do czterech), BMW Klubu Motocyklowego Polska, Stowarzyszenia Immaculata, Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przy SO w Opolu oraz

Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. W ostatnim przypadku wskazujący je sędzia jest w nim sekretarzem zarządu oddziału.

W Sądzie Rejonowym w Opolu żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Opolu nie było przypadków wyraźnej odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia, chociaż trzech sędziów złożyło oświadczenie stwierdzające, że „nałożony w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się”. Dwóch innych sędziów zawarło tożsamą ocenę, ale wskazało dane wymagane w oświadczeniu. Jeden z nich dodał, że:

podobne zastrzeżenie zgłosiłam w 2014 r. w związku z prośbą skierowaną z Ministerstwa Sprawiedliwości do sędziów o zgłoszenie uwag do projektu rozporządzenia w sprawie zakresu danych zawartych w karcie zgłoszenia na wolne stanowisko sędziowskie, kiedy to wskazywałam, że projektowany § 2 rozporządzenia w jego punkcie 26 o przynależności do stowarzyszeń i organizacji zawodowych wprowadza ryzyko dyskryminacji (punkt ten został ostatecznie z projektu usunięty).

3.6. Sąd Rejonowy w Legnicy

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Legnicy 12 sędziów. Spośród nich dziewięciu zadeklarowało przynależność do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”. Dwóch do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce, a jeden do Stowarzyszenia Absolwentów i Aplikantów KSSiP.

W Sądzie Rejonowym w Legnicy żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Legnicy nie było przypadków wyraźnej odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia, chociaż jeden sędzia złożył oświadczenie stwierdzające, że „nałożony w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się”. Oprócz tego sześciu sędziów opatrzyło swoje oświadczenia uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Pięciu z nich o treści jak powyżej, jednak złożyli przedmiotowe

oświadczenie „dobrowolnie” ze względu na „konstytucyjne prawo do niezależnego i bezstronnego sądu” oraz „nie mając nic do ukrycia w zakresie [ich] aktywności publicznej”. Ostatni z sędziów wskazał, że:

w mojej ocenie z uwagi na zapisy art. 9 ust. 1 i 2 lit. a oraz 35 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1000), jako sędzia nie mam obowiązku ujawniania przynależności do: – związków i stowarzyszeń religijnych i wyznaniowych, – stowarzyszeń i zrzeszeń, których członkostwo jest pochodną wycinków prywatności takich jak zdrowie, seksualność lub orientacja seksualna – stowarzyszeń i zrzeszeń, których członkostwo jest pochodną wycinków prywatności takich jak zdrowie, seksualność lub orientacja seksualna osób mi najbliższych.

3.7. Sąd Rejonowy w Zgorzelcu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu dwóch sędziów. Jeden z nich należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, a drugi do Polskiego Związku Filatelistycznego oraz Stowarzyszenia Kolekcjonerskiego.

W Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.8. Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Ząbkowicach Śląskich siedmiu sędziów. W tym czterech sędziów wskazało na przynależność do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, trzech do Pracowniczej Kasy Zpomogowo-Pożyczkowej przy Sądzie Okręgowym, dwóch do wspólnoty mieszkaniowej, po jednym do Polskiego Związku Działkowców oraz stowarzyszenia, którego nazwy ze względu na niewyraźne wypełnienie oświadczenia nie można ustalić.

W Sądzie Rejonowym w Ząbkowicach Śląskich żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku bycia członkiem partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Ząbkowicach Śląskich nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.9. Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze sześciu sędziów. Należą oni kolejno to: Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, Polskiego Związku Łowieckiego, Centrum Tenisowego TOP TENIS, Stowarzyszenia Towarzystwa Biegaczy Narciarskich, Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz Fanclubu Shadowplay e.V.

W Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. W sądzie tym był jeden przypadek członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego przed dniem 29 grudnia 1989 r. Sędzia ten należał w latach 1988–1989/1990 do Stronnictwa Demokratycznego. Obecnie nie wykazał jakiegokolwiek objętej oświadczeniem przynależności.

W Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.10. Sąd Rejonowy w Świdnicy

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Świdnicy 13 sędziów. Sześciu z nich należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, a jeden pełni funkcję Prezesa Oddziału SPP „Iustitia” w Świdnicy. Kolejnych czterech sędziów należy do Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Prawników Marburg – Wałbrzych z siedzibą w Marburgu. Po jednym do Grupy Biegowej, Stowarzyszenia Dobroczynnego na rzecz Chorych Psychicznie (członek zarządu) oraz Klubu Zdobywców Korony Gór Polski (prowadzi serwis internetowy w/w klubu).

W Sądzie Rejonowym w Świdnicy żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. W sądzie tym był jeden przypadek członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego przed dniem 29 grudnia 1989 r. Sędzia ten należał do 1989 r. do Stronnictwa Demokratycznego, początkowa data roczna jest nieczytelna. Obecnie jest jedynie członkiem „Iustitii”.

W Sądzie Rejonowym w Świdnicy nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia, aczkolwiek jeden sędzia opatrzył je uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Wskazał, że „nałożony na mnie w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia niniejszego oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, gromadzenia i stowarzyszania się oraz zasadę proporcjonalności”. Oświadczenie jednak złożył „dobrowolnie”.

3.11. Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu siedmiu sędziów. Pośród nich czterech jest członkami Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, a jeden z nich należy również do wspólnoty mieszkaniowej, w której jest członkiem zarządu. W przypadku pozostałych sędziów jeden należy do Stowarzyszenia Sędziów „Themis” oraz Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Sędziów, drugi do Stowarzyszenia Miłośników Turystyki, a trzeci do Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół I Liceum Ogólnokształcącego (nazwa zanonimizowana).

W Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu był jeden przypadek odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia. Sędzia ten stwierdził:

odmawiam udzielenia informacji dotyczącej mojej ewentualnej przynależności do zrzeszeń, stowarzyszeń czy działalności w fundacjach wskazanych w treści art. 88 a § 1 cytowanej wyżej ustawy.

Obowiązek udzielenia tych informacji, mając także na uwadze konsekwencje takiego stanu rzeczy, wynikające z normy art. 88a § 4 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych i publiczny dostęp do tego rodzaju danych, naruszają w moim przekonaniu prawo do ochrony życia rodzinnego i osobistego, wolność wyznania i stowarzyszania się gwarantowane w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (art. 47, art. 51 ust. 2 art. 53 ust. 7, art. 58 ust. 1), w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (art. 8, art. 9 oraz art. 11), a także w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej (art. 7, art. 10 oraz art. 13).

Nie znajduję uzasadnienia dla zadośćuczynienia obowiązkowi podania wskazanych w art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych w zasadach normatywnych i etycznych wyznaczających zakres moich obowiązków i standardów postępowania jako sędziego.

Oprócz tego czterech sędziów opatrzyło swoje oświadczenia uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym, stwierdzając, że „nałożony w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się”. Obowiązek ten jednak wykonali.

3.12. Sąd Rejonowy w Oławie

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Oławie dziewięciu sędziów. Spośród nich czterech należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”. Trzech sędziów, w tym jeden należący do „Iustitii”, należy do Zrzeszenia Prawników Polskich, w tym wspomniany sędzia jest w nim sekretarzem oddziału. Oprócz tego należy on do: Stowarzyszenia Bratniej Pomocy ODD Fellows, Stowarzyszenia G4 Sport Club Polskiego Związku Motorowego, Stowarzyszenia Wspierania Rozwoju Nauki, Polskiego Związku Łowieckiego (w którym jest sędzią Okręgowego Sądu Łowieckiego), Wojskowego Klubu Sportowego „Śląsk” (nazwa sekcji zanonimizowana) oraz spółdzielni mieszkaniowej. Drugi z członków ZPP jest również członkiem Towarzystwa Piłkarskiego.

Pozazawodowo trzech (w tym wspomniany powyżej) sędziów jest członkami wspólnoty mieszkaniowej, a jeden spółdzielni mieszkaniowej.

W Sądzie Rejonowym w Oławie żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Złożone oświadczenia wykazały jeden przypadek członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego; sędzia ten w latach 1999–2000 należał do Sojuszu Lewicy Demokratycznej.

W Sądzie Rejonowym w Oławie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.13. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu 13 sędziów. Pośród nich sześciu wskazało na przynależność do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, w tym jeden jest wiceprezesem zarządu. Dwóch sędziów należy do Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Prawników Marburg – Wałbrzych z siedzibą w Marburgu, w tym jeden jest członkiem poszerzonego zarządu, jeden sędzia należy do

Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce. Sędzia ten wskazał również, że należy do „wspólnoty Kościoła”.

Pozostali sędziowie wskazywali na: Stowarzyszenie Bez Barrier „Pomoc Osobom Niepełnosprawnym” – jeden sędzia; Parafialny Klub Sportowy – jeden sędzia; wspólnotę mieszkaniową – jeden sędzia; Polski Związek Działkowców, spółdzielnię mieszkaniową i Klub Curlingowy – jeden sędzia.

W Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Tylko jeden sędzia wskazał na członkostwo w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego – w latach 1997–2000 był on członkiem Unii Wolności. Obecnie nie wykazał jakiegokolwiek innej przynależności, której dotyczy oświadczenie.

W Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia, jednak dwóch sędziów opatrzyło je uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Wskazali oni, że „nałożony [...] w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia niniejszego oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, gromadzenia i stowarzyszania się oraz zasadę proporcjonalności”. Ostatecznie składali jednak przedmiotowe oświadczenie „dobrowolnie” ze względu na „konstytucyjne prawo do niezależnego i bezstronnego sądu” oraz „nie mając nic do ukrycia w zakresie [ich] aktywności publicznej”.

3.14. Sąd Rejonowy w Lwówku Śląskim

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Lwówku Śląskim trzech sędziów. Pierwszy z nich wskazał na bycie delegatem do Forum Współpracy Sędziów oraz członkostwo w nieformalnym zrzeszeniu, którego oficjalnej siedziby nie można ustalić, przy czym jego nazwa została zanonimizowana. Drugi do Polskiego Związku Wędkarskiego oraz stowarzyszenia zwykłego, którego jest wiceprezesem. Wreszcie ostatni do Österreichischer Alpenverein Sektion Austria (Austriackie Stowarzyszenie Alepejskie, Sekcja Austria) z siedzibą w Wiedniu.

W Sądzie Rejonowym w Lwówku Śląskim żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Lwówku Śląskim nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.15. Sąd Rejonowy w Lubinie

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Lubinie sześciu sędziów. Dwóch z nich należy do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce, a jeden dodatkowo do Klubu Pływackiego. Pozostali czterej do odpowiednio: dwóch do Klubu Tańca Sportowego i po jednym do spółdzielni mieszkaniowej i Ludowego Klubu Sportowego.

W Sądzie Rejonowym w Lubinie żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Lubinie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.16. Sąd Rejonowy w Wołowie

Przynależność do zrzeszania, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Wołowie pięciu sędziów. Pośród nich czterech należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, a jeden do spółdzielni mieszkaniowej.

W Sądzie Rejonowym w Wołowie żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Wołowie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia. Jednak czterech sędziów opatrzyło swoje oświadczenia uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Trzech wskazało, że „nałożony na mnie w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia niniejszego oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza

wolność wyznania, gromadzenia i stowarzyszania się oraz zasadę proporcjonalności”. Dwóch z nich dodało, że:

obowiązek ten – z założeniem internetowego udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej danych określonych w cytowanym przepisie nieograniczonemu kręgowi osób, w tym członkostwa w takich podmiotach jak np. stowarzyszenia sportowe, edukacyjne, grupujące rodziny osób chorych, spółdzielnie mieszkaniowe, czy związki wyznaniowe – stanowić może bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa sędziego i jego rodziny oraz rodziców będzie konieczność ujawnienia tzw. „danych wrażliwych” (między innymi dotyczących stanu zdrowia, rejonu miejsca zamieszkania, miejsca kształcenia dziecka). W moim przekonaniu wykracza to daleko poza potrzeby prawidłowego sprawowania urzędu.

Ostatni sędzia odniósł się do zakresu przedmiotowego tego oświadczenia, wskazując, że w zakresie danych z części pierwszej:

oświadczenie [...] składam w przekonaniu o racjonalności ustawodawcy i dokonując w tym duchu wykładni przepisu art. 88a § 1 Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych uznaję, że celem ustawodawcy nie mogło być i nie było nałożenie na sędziów obowiązku ujawniania i upubliczniania, wbrew przepisom art. 53 ust. 1–7 Konstytucji oraz art. 47 Konstytucji, ich przekonań religijnych i ich wyznania oraz informacji o przynależności do takich stowarzyszeń bądź zrzeszeń, uczestnictwo w których związane jest z aktywnością sportową czy edukacją ich niepełnoletnich dzieci czy też ze stanem zdrowia ich samych lub członków ich rodzin, dlatego też oświadczenie powyższe nie zawiera informacji dotyczących mojej przynależności do kościoła lub związku wyznaniowego, jak i do klubu sportowego.

3.17. Sąd Rejonowy w Brzegu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Brzegu 11 sędziów. Wszyscy wskazani sędziowie należą do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”. Oprócz tego dwóch z nich należy również do Niemiecko-Polskiego Stowarzyszenia Sędziów, w tym jeden z nich jest w nim wiceprezesem. Jeden sędzia należy również do Zrzeszenia Prawników Polskich. W przypadku członkostwa niezwiązanego z wykonywanym zawodem jeden z sędziów wykazał członkostwo w Związku Kynologicznym w Polsce, a inny w Stowarzyszeniu „Pancerny Skorpion” oraz Klubie Pojazdów Zabytkowych Fundacji Ochrony Zabytków Militarnych.

W Sądzie Rejonowym w Brzegu żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Brzegu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia. Jeden sędzia opatrzył oświadczenie uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Stwierdził, że „nałożony przez art. 88a § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania”. Zwrócił uwagę, że „brak wyrażenia przez sędziów sprzeciwu wobec łamania praw gwarantowanych konstytucyjnie w dalszej perspektywie może doprowadzić do pozbawienia obywateli realnej ochrony sądowej i gwarancji ich praw”. Ostatecznie jednak złożył przedmiotowe oświadczenie „dobrowolnie” ze względu na „konstytucyjne prawo do niezależnego i bezstronnego sądu” oraz „nie mając nic do ukrycia w zakresie [jego] aktywności publicznej”.

3.18. Sąd Rejonowy w Kłodzku

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Kłodzku 13 sędziów, w tym 12 z nich należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”. Dwóch z tej grupy należy dodatkowo do odpowiednio Polskiego Związku Działkowców oraz Stowarzyszenia na rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych Ziemi Ząbkowickiej „Integracja”. Jeden sędzia wyłącznie do Polskiego Związku Wędkarskiego.

W Sądzie Rejonowym w Kłodzku żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W Sądzie Rejonowym w Kłodzku złożone oświadczenia wykazały cztery przypadki bycia przez sędziego członkiem partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r. Dwóch sędziów należało do Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego odpowiednio w latach 1985–1989 i 1983–1986, jeden do Stronnictwa Demokratycznego w latach 1985–1989, jeden do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w latach 1980–1989. Zgodnie ze złożonymi oświadczeniami jedynie sędzia będący niegdyś członkiem Stronnictwa Demokratycznego należy obecnie do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”.

W Sądzie Rejonowym w Kłodzku nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia, jednak dwóch sędziów opatrzyło je uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Jeden z nich stwierdził: „powyższe informacje uważam za całkowicie nieprzydatne dla oceny mojej przydatności do Służby. Wymóg ich ujawnienia odbieram jako przejaw dyskryminacji”. Drugi, należący niegdyś do SD, stwierdzał, że:

nałożony w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się. Obejmując urząd sędziego sądu powszechnego zobowiązałam się służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej i stać na straży prawa. W wykonaniu złożonego ślubowania stwierdzam, że wyżej powołany przepis narusza prawa obywatelskie, których zobowiązałam się strzec. Brak wyrażenia przez sędziów sprzeciwu wobec łamania praw gwarantowanych konstytucyjnie w dalszej perspektywie może doprowadzić do pozbawienia obywateli realnej ochrony sądowej i gwarancji ich praw.

Złożył jednak to oświadczenie, „biorąc pod uwagę prawo obywateli do niezależnego i bezstronnego sądu, nie mając nic do ukrycia w zakresie [swojej] aktywności publicznej”. Odrębnie wskazał na „głębokie przekonanie” o niekonstytucyjności tego obowiązku w zakresie przewidzianym art. 88a § 1 pkt 3 p.u.s.p., tj. minionej aktywności politycznej, ale go wykonał.

3.19. Sąd Rejonowy w Oleśnie

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarował w Sądzie Rejonowym w Oleśnie jeden sędzia. Należy on do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” oraz Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych „Pro Familie”.

W Sądzie Rejonowym w Oleśnie żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Oleśnie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia. Jednak jeden sędzia opatrzył swoje oświadczenie uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Wskazał, że „nałożony na mnie obowiązek zawarty w art. 88a § 1 ustawy Pr. o.u.s.p. jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego, narusza wolność swobody wyznania, wolność zgromadzania się i stowarzyszania się”. Przy tym sędzia nie wskazał, że odmawia z tych względów złożenia przedmiotowego oświadczenia. Nie zawarł w nim jednak żadnych związanych z nim danych, co pozostawia otwartą kwestię, czy obowiązek ten zrealizował.

3.20. Sąd Rejonowy w Trzebnicy

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Trzebnicy siedmiu sędziów. Dwóch z nich należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich

„Iustitia”. W przypadku pozostałych należą oni odpowiednio do: Towarzystwa im. Ferenc Liszta, spółdzielni mieszkaniowej, wspólnoty mieszkaniowej, stowarzyszenia (nazwa w oświadczeniu zanonimizowana) oraz Polskiego Związku Łowieckiego. Sędzia należący do wspólnoty mieszkaniowej jest w niej członkiem zarządu, a do PZŁ – sędzią i wiceprezesem okręgowego sądu łowieckiego.

W Sądzie Rejonowym w Trzebnicy żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W Sądzie Rejonowym w Trzebnicy złożone oświadczenia wykazały jeden przypadek członkostwa sędziego w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r. Sędzia ten w latach 1986–1990 był członkiem Stronnictwa Demokratycznego. Zgodnie ze złożonym oświadczeniem sędzia ten obecnie nie należy do żadnego zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, oraz nie jest członkiem organu fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W Sądzie Rejonowym w Trzebnicy nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.21. Sąd Rejonowy w Nysie

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Nysie dziewięciu sędziów. W tym sześciu sędziów wskazało, że należą do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, a jeden z nich oświadczył, że jest w nim wiceprezesem oddziału. Oprócz tego dwóch sędziów należy do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce, również dwóch do Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przy Sądzie Okręgowym w Opolu. Jeden sędzia wskazał na przynależność do Zrzeszenia Prawników Polskich. Również jeden należy do Polsko-Niemieckiego Stowarzyszenia Sędziów z siedzibą w Dreźnie, a jeden do Stowarzyszenia Prawa Finansowanego Aureus oraz Stowarzyszenia Sędziów Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych, przy czym w jednym jest prezesem zarządu, a w drugim członkiem zarządu.

Trzech sędziów wskazało na przynależność do trójki klasowej, a jeden dodatkowo do komitetu rodzicielskiego. Jeden sędzia wskazał na członkostwo w grupie biegowej oraz pełnienie tam funkcji „nieformalnego członka zarządu”. Inny sędzia należy do UKS Hetman oraz Stowarzyszenia KS Amator.

Oprócz tego dwóch sędziów wskazało na przynależność do Kościoła, co pozostaje poza zakresem przedmiotowym składanego oświadczenia, stąd w jednym z przypadków – na wniosek sędziego – doszło do anonimizacji jego nazwy.

W Sądzie Rejonowym w Nysie żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Nysie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia. Jednak jeden sędzia opatrzył swoje oświadczenie uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Wskazał, że „obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności narusza prawo do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się”. Dodał również, że:

Mając na uwadze, że dane zawarte w pkt 1 niniejszego oświadczenia są danymi wrażliwymi, a ich ujawnienie sprzeczne jest z art. 53 ust. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zwracam się do administratora, który będzie przechowywał powyższe dane osobowe, o ich utajnienie, gdyż w przeciwnym razie dojdzie do naruszenia moich dóbr osobistych, jak również może to spowodować wątpliwości co do mojej bezstronności, osób innych wyznań lub bezwyznaniowców występujących w prowadzonych przeze mnie postępowaniach.

3.22. Sąd Rejonowy w Kluczborku

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Kluczborku czterech sędziów. Spośród nich jeden należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”. Również jeden z mocy prawa jest członkiem wspólnoty mieszkaniowej. Trzeci z sędziów należy do Stowarzyszenia „Pancerny Skorpion” oraz Klubu Pojazdów Zabytkowych Fundacji Ochrony Zabytków Militarnych. Wreszcie ostatni jest członkiem Stowarzyszenia INMACULATA.

W Sądzie Rejonowym w Kluczborku żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Kluczborku nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrzenia go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.23. Sąd Rejonowy w Jaworze

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Jaworze trzech sędziów. Spośród nich dwóch należy do stowarzyszeń sędziowskich, odpowiednio do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” oraz Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce. Sędzia przynależący do tego ostatniego pełni w nim funkcję członka zarządu. Trzeci z sędziów wskazał, że z mocy prawa jest członkiem spółdzielni mieszkaniowej.

W Sądzie Rejonowym w Jaworze żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Jaworze nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia. Jeden z sędziów będący członkiem Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” opatrzył oświadczenie uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Wskazał, że „nałożony w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się”. Jednak złożył przedmiotowe oświadczenie, „biorąc pod uwagę prawo obywateli do niezależnego i bezstronnego sądu, nie mając nic do ukrycia w zakresie [jego] aktywności publicznej”.

3.24. Sąd Rejonowy w Głubczycach

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Głubczycach dwóch sędziów. Obaj sędziowie należą do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” oraz Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce. Oprócz tego jeden z nich należy dodatkowo do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych „Pro Familia”.

W Sądzie Rejonowym w Głubczycach żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Głubczycach były dwa przypadki odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia. Sędziowie ci wskazywali:

nie należę do partii politycznej, związku zawodowego i nie prowadzę działalności nie dającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów, tym samym czynię zadość wymogom art. 178 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Ponad powyższe, odmawiam złożenia oświadczenia nałożonego w trybie art. 88a § 1 ustawy Prawo o ustroju

sądów powszechnych, wskazując na prawo do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, wolność wyznania, gromadzenia się i stowarzyszania się, które to prawa gwarantowane są w Konstytucji RP (art. 47, art. 51 ust. 2, art. 53 ust. 7, art. 58 ust. 1), w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (art. 8, art. 9, art. 11) oraz w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej (art. 7, art. 10, art. 12)”.

Oprócz tego jeden sędzia złożone oświadczenie opatrzył uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Sędzia ten wskazał:

Odnosząc się do obowiązku wynikającego z art. 88a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 365) wskazuję, iż w całości podzielam stanowisko Pana Rzecznika Praw Obywatelskich wyrażone we wniosku z dnia 9 marca 2020 r. skierowanym do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych i zastosowanie środków zabezpieczających, iż powyższy obowiązek stoi w sprzeczności z art. 53 ust. 7 i art. 58 Konstytucji RP, a także, iż po wprowadzeniu wspomnianego obowiązku sędziowie i prokuratorzy – w porównaniu z innymi funkcjonariuszami publicznymi, np. posłami czy senatorami – będą mieli najwęższą sferę prywatności, podczas gdy trudno znaleźć uzasadnienie dla takiego stanu rzeczy na gruncie prawa, w tym Konstytucji.

Ponadto w mojej ocenie nałożenie wspomnianego obowiązku rodzi poważne wątpliwości co do zgodności z prawem UE (rozporządzenie RODO), które ma pierwszeństwo w przypadku kolizji z ustawami (art. 91 Konstytucji RP). Wreszcie przepis art. 88a P.u.s.p. jest w mojej ocenie sprzeczny z uregulowaniami normującymi prawo do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, wolność wyznania, gromadzenia się i stowarzyszania się, wyrażonymi w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (art. 8, art. 9, art. 11) oraz w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej (art. 7, art. 10, art. 12).

Jednak złożył swoje oświadczenie, stwierdzając, że „nie mając nic do ukrycia w zakresie [swojej] aktywności publicznej dobrowolnie i z dumą oświadczam, iż jestem członkiem...”.

3.25. Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Kamiennej Górze trzech sędziów. W jednym przypadku związane było to z członkostwem w Stowarzyszeniu Absolwentów i Aplikantów KSSiP, w pozostałych dwóch przypadkach z pozazawodowymi zainteresowaniami sędziów. Jeden z nich należy do Towarzystwa Tenisowego, a drugi do Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego, Klubu Strzeleckiego oraz Związku Kynologicznego w Polsce.

W Sądzie Rejonowym w Kamiennej Górze żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Kamiennej Górze nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.26. Sąd Rejonowy w Miliczu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Miliczu czterech sędziów. Trzech spośród nich należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”. Ostatni z sędziów należy do Milan Club Polonia, wykazał również członkostwo w stowarzyszeniu Ośrodek Inicjatyw Europejskich, podkreślając, że zrezygnował z niego w 2007 r., ale nie został formalnie skreślony z listy członków tego stowarzyszenia.

W Sądzie Rejonowym w Miliczu żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W Sądzie Rejonowym w Miliczu złożone oświadczenia wykazały jeden przypadek członkostwa sędziego w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r. Sędzia ten w latach 1978–1990 był członkiem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Sędzia ten należy również do „Iustitii”, co zostało uwzględnione powyżej.

W Sądzie Rejonowym w Miliczu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.27. Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie siedmiu sędziów. Trzech z nich należało do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, w tym jeden łączył to z przynależnością do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce oraz Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych „Pro Familia”. Również jeden sędzia zadeklarował przynależność jedynie do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce. W przypadku pozostałych trzech sędziów pierwszy zadeklarował przynależność do spółdzielni mieszkaniowej, drugi do Stowarzyszenia Przyjaciół (nazwa zanonimizowana), w którym jest członkiem komisji rewizyjnej, a trzeci do Stowarzyszenia Przyjaciół (nazwa zanonimizowana) Ekonomia oraz Stowarzyszenia „Jedność”.

W Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie żaden z sędziów nie pełnił funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie złożone oświadczenia pozwalają na wskazanie dwóch przypadków członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego, przy czym oba miały miejsce przed dniem 29 grudnia 1989 r. Jeden z sędziów w latach 1981–1989, a drugi w latach 1986–1989 należeli do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Obaj wymienieni sędziowie zadeklarowali brak istnienia innych okoliczności przewidzianych w przedmiotowym oświadczeniu.

W Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.28. Sąd Rejonowy w Oleśnicy

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Oleśnicy ośmiu sędziów. Pośród nich czterech należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, dwóch do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce, w tym jeden z tych sędziów wskazał na przynależność do „grupy [...]”, która należy do Międzynarodowego Stowarzyszenia [...]” (nazwy w oświadczeniu są zanonimizowane). Ostatni dwaj sędziowie należą odpowiednio do Zrzeszenia Prawników Polskich i Polskiego Związku Wędkarskiego (jeden) oraz „Stowarzyszenia Przyjaciół Szkoły w [...] i Wspierania Inicjatyw Lokalnych” (drugi) (nazwa w oświadczeniu zanonimizowana).

W Sądzie Rejonowym w Oleśnicy żaden z sędziów nie pełnił funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W Sądzie Rejonowym w Oleśnicy złożone oświadczenia pozwalają na wskazanie dwóch przypadków członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego, przy czym oba miały miejsce przed dniem 29 grudnia 1989 r. Jeden z sędziów w latach 1986–1987 należał do Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, a drugi w latach 1968–1989 do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, w której był sekretarzem Podstawowej Organizacji Partyjnej. Sędzia, który wskazał na przynależność do PZPR, obecnie jest sędzią w stanie spoczynku. Obaj wymienieni sędziowie zadeklarowali brak istnienia innych okoliczności przewidzianych w przedmiotowym oświadczeniu.

W Sądzie Rejonowym w Oleśnicy nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.29. Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Środzie Śląskiej pięciu sędziów. Wszyscy sędziowie należeli do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”.

W Sądzie Rejonowym w Środzie Śląskiej żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Środzie Śląskiej był jeden przypadek *de facto* odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia. Sędzia ten oświadczył bowiem jedynie:

Nie należę i nie należałem do partii politycznej, związku zawodowego i nie prowadzę działalności nie dającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów, tym samym czynię zadość wymogom art. 178 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie oświadczam, że nałożony przez art. 88a § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania się. Niewygórowane umiejętności legislacyjne autorów projektu ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, a następnie pośpieszne i bezrefleksyjnie prowadzone prace sejmowe sprawiły, że norma mająca stać się źródłem obowiązków jest wysoce niejasna i budzi szereg wątpliwości. Szczególnie widoczne jest to w redakcji art. 9 ust. 1 *ab initio*, a także w zakresie sformułowania „zrzeszenie”, nieposiadającego swej legalnej definicji. Słownikowo – to każda organizacja skupiająca ludzi jednego zawodu lub mających wspólny cel, zatem również np. wspólnota religijna w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania. Zaniechanie wyłączenia z regulacji art. 88a § 1 pewnych kategorii stowarzyszeń, w których członkostwo jest pochodną wrażliwych sfer prywatności sprawiło, że obowiązkowi ujawnienia podlegają dane takie jak przekonania religijne, wyznanie lub bezwyznaniowość, preferencje seksualne, czy stan zdrowia składającego oświadczenie oraz osób najbliższych. Taka konstrukcja art. 88a § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w sposób rażący łamie przepisy art. 31 ust. 3, 47, 51 ust. 2 oraz 53 ust. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Gromadzenie danych o członkostwie sędziów w określonych kategoriach stowarzyszeń i zrzeszeń narusza także uregulowania art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Jak bowiem wynika z zapisów art. 88a § 4 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych informacje zawarte w oświadczeniach są jawne i podlegają udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Należy również zauważyć, że w obecnym stanie prawnym brak jest realnej możliwości kwestionowania przez sędziego składającego oświadczenie obowiązku wynikającego z art. 88a powołanej ustawy w drodze postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Obejmując urząd sędziego sądu powszechnego zobowiązałem się służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej i stać na straży prawa. W wykonaniu złożonego ślubowania stwierdzam, że wyżej powołany przepis narusza prawa obywatelskie, których zobowiązałem się strzec.

Brak wyrażenia przez sędziów sprzeciwu wobec łamania praw gwarantowanych konstytucyjnie w dalszej perspektywie może doprowadzić do pozbawienia obywateli realnej ochrony sądowej i gwarancji ich praw.

Oprócz tego w dwóch przypadkach składane oświadczenie zostało opatrzone uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Sędziowie ci wskazywali, że „nałożony przez art. 88a § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek złożenia oświadczenia jest sprzeczny z prawem do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, narusza wolność wyznania, wolność gromadzenia się i stowarzyszania”, zwracając uwagę, że „brak wyrażenia przez sędziów sprzeciwu wobec łamania praw gwarantowanych konstytucyjnie w dalszej perspektywie może doprowadzić do pozbawienia obywateli realnej ochrony sądowej i gwarancji ich praw”. Ostatecznie składali jednak przedmiotowe oświadczenie „dobrowolnie” ze względu na „konstytucyjne prawo do niezależnego i bezstronnego sądu” oraz „nie mając nic do ukrycia w zakresie [ich] aktywności publicznej”.

3.30. Sąd Rejonowy w Złotoryi

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarował w Sądzie Rejonowym w Złotoryi jeden sędzia, który należy do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce.

W Sądzie Rejonowym w Złotoryi jeden z sędziów zadeklarował pełnienie funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Sędzia ten jest członkiem Rady Fundacji Wolność i Pokój.

W Sądzie Rejonowym w Złotoryi nie ma pośród jego sędziów przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Złotoryi nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.31. Sąd Rejonowy w Głogowie

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Głogowie siedmiu sędziów. Przy czym w przypadku dwóch z nich była to przynależność do spółdzielni mieszkaniowej, więc sytuacja członkostwa istniejącego z mocy prawa. Jeden z sędziów zadeklarował przynależność do Banku Spółdzielczego. W przypadku pozostałych

czterech sędziów, dwóch z nich należy do Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce, w tym jeden jest sędzią sądu koleżeńskiego tego stowarzyszenia. Kolejny sędzia jest członkiem Stowarzyszenia Centrum Mediacji. Wreszcie ostatni z sędziów należy do „zespołu”, którego nazwa została w oświadczeniu zanonimizowana, można więc jedynie przypuszczać, że ma to związek z hobby tego sędziego.

W Sądzie Rejonowym w Głogowie żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Głogowie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.32. Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Strzelcach Opolskich trzech sędziów. Wykazane w oświadczeniach przynależności związane były z uczestnictwem w stowarzyszeniach sędziowskich lub grupie nieformalnej zrzeszającej sędziów. Wymienieni sędziowie przynależeli odpowiednio do: Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce, Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” oraz Forum Współpracy Sędziów.

W Sądzie Rejonowym w Strzelcach Opolskich żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Strzelcach Opolskich nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.33. Sąd Rejonowy w Strzelinie

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarował w Sądzie Rejonowym w Strzelinie jeden sędzia, który należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”.

W Sądzie Rejonowym w Strzelinie żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Strzelinie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.34. Sąd Rejonowy w Bolesławcu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Sądzie Rejonowym w Bolesławcu pięciu sędziów. Pośród nich w dwóch przypadkach związane było to z pozazawodowymi zainteresowaniami sędziów. Należą oni odpowiednio: pierwszy do Polskiego Związku Brydża Sportowego, Międzypowiatowego Związku Brydża Sportowego oraz Klubu Brydża Sportowego; drugi do Stowarzyszenia KS Amator oraz Fundacji COLT – klub sportowy. Trzeci sędzia wskazał wynikającą z mocy prawa przynależność do spółdzielni mieszkaniowej. Czwarty sędzia należy do Stowarzyszenia Absolwentów i Aplikantów KSSiP, a ostatni do nieokreślonego ze względu na dokonaną w oświadczeniu anonimizację zrzeszenia prawników.

W Sądzie Rejonowym w Bolesławcu żaden z sędziów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tym Sądzie Rejonowym przypadku bycia członkiem partii politycznej przed powołaniem na stanowisko sędziego lub asesora sądowego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Sądzie Rejonowym w Bolesławcu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

III. Sądy administracyjne – Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu

Większość sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu¹⁷ wskazała, że „nie należy i nie należała do partii politycznej, nie należy do związku zawodowego, ani nie prowadzi działalności publicznej niedającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów, nie należy do stowarzyszeń, nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej”. Niektórzy z nich dodawali, wykonując obowiązek ustawowy, że „nałożony w trybie art. 88a § 1 pusp w zw. z art. 29 § 1 pusa obowiązek złożenia oświadczenia wbrew warunkom przewidzianym w treści art. 31 ust. 3 Konstytucji RP ogranicza podstawowe prawa i wolności sędziów – obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, w tym prawo do prywatności i prawo do zrzeszania się (art. 47 i art. 58 Konstytucji RP)”. Niekiedy uzupełniając, w przypadku członkostwa w jakimś zrzeszeniu, że „biorąc pod uwagę prawo obywateli do niezależnego i bezstronnego sądu, nie mając nic do ukrycia, dobrowolnie [oświadcza], że jest [...]”. Dostępne na stronie WSA we Wrocławiu oświadczenia nie pozwalają na wskazanie, że którykolwiek sędzia tego sądu uchylił się od obowiązku przewidzianego w art. 88a § 1 p.u.s.p. w zw. z art. 29 § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych¹⁸.

Spośród sędziów tego sądu czterech należało przed 1989 r. do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (trzech) lub Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego (jeden), przy czym jeden z sędziów należących do PZPR był również członkiem NSZZ „Solidarność” przed 1989 r. Odnośnie do członkostwa w zrzeszeniach wykazane zostało ono przez 15 sędziów WSA we Wrocławiu. Spośród nich dwóch należało do Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Sędziów Sądów Administracyjnych, jeden był członkiem Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”¹⁹; po dwóch sędziów należało do: Polskiego Związku Działkowców, Polskiego Związku Wędkarskiego, spółdzielni mieszkaniowej; jeden sędzia wskazał członkostwo w Polskim Związku

¹⁷ <http://bip.wroclaw.wsa.gov.pl/124/oswiadczenia-sedziow-i-asesorow-o-czlonkostwie-w-zrzeszeniu-funkcji-pelnionej-w-organie-fundacji-oraz-czlonkostwie-w-partii-politycznej.html> [dostęp: 31.10.2023 r.].

¹⁸ T.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2492 ze zm.; dalej: p.u.s.a.

¹⁹ Sędzia ten wskazał również na współpracę z Sekcją Prawa Upadłościowego Instytutu Allerhanda oraz był już (do 2021 r.) przynależnością do Stowarzyszenia Sędziów Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych.

Łowieckim²⁰, Zrzeszeniu Prawników Polskich, Stowarzyszeniu Biuro Porad Obywatelskich, Polskiej Lidze Western i Rodeo, Amnesty International Polska, International Fiscal Association (IFA), zarządu International Association of Tax Judges (IATJ), Association of European Administrative Judges (AEAJ), Association of European Data Protection Judges²¹. W grupie sędziów wykazujących przynależność do zrzeszeń było też dwóch sędziów należących do samorządu radców prawnych z zawieszonym prawem wykonywania zawodu – w związku z podjęciem pracy w organach wymiaru sprawiedliwości, tzn. powołaniem na urząd sędziego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, oraz dwóch, którzy uprzednio należeli do Krajowej Rady Doradców Podatkowych, ale obecnie zostali skreśleni z listy osób wykonujących zawód doradcy podatkowego (jeden) lub wniesli o skreślenie z ww. listy (jeden), a na moment składania oświadczenia procedura ta jeszcze nie została zakończona.

²⁰ Przy czym sędzia ten należy również do Polskiego Związku Działkowców oraz Polskiego Związku Wędkarskiego.

²¹ Przy czym do wymienionych czterech organizacji naukowych i/lub sędziowskich należała jedna sędzia będąca też członkiem zarządu International Association of Tax Judges (IATJ).

IV. Prokuratury

1. Prokuratura Regionalna we Wrocławiu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, wykazało w Prokuraturze Regionalnej we Wrocławiu 11 prokuratorów na ogółem 31 w niej urzędujących²². Należą oni w zakresie członkostw powiązanych ze sprawowanym urzędem do: Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex Super Omnia” – trzech prokuratorów; Zrzeszenia Prawników Polskich – trzech prokuratorów; Niezależnego Stowarzyszenia Prokuratorów „Ad Vocem” – jeden prokurator (w tym jest członkiem komisji rewizyjnej tego stowarzyszenia). Pozostałe wykazane członkostwa związane są z pozazawodowymi zainteresowaniami prokuratorów, w tym niekiedy są obowiązkowe z mocy prawa. Należą więc oni do: Polskiego Związku Działkowców – dwóch prokuratorów; Polskiego Związku Łowieckiego – dwóch prokuratorów; Polskiego Związku Wędkarskiego – jeden prokurator; Polskiego Związku Motorowego – jeden prokurator; Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego – jeden prokurator; Stowarzyszenia Właścicieli Domków Letniskowych „Majorka” – jeden prokurator; Klubu Sportowego „Colt” oraz Stowarzyszenia o charakterze strzeleckim i kolekcjonerskim Arma – jeden prokurator; Ludowego Zespołu Sportowego Klubu Lekkoatletycznego „Kotwica” – jeden prokurator.

W Prokuraturze Regionalnej we Wrocławiu żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W Prokuraturze Regionalnej we Wrocławiu złożone oświadczenia pozwalają na wskazanie jednego przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego w okresie przed 29 grudnia 1989 r., ale prokurator ten nie sprawował wówczas urzędu. Wymieniony prokurator należał w latach 1984–1989 do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Obecnie nie wykazał żadnych innych okoliczności objętych oświadczeniem.

W Prokuraturze Regionalnej we Wrocławiu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

²² <https://www.gov.pl/web/pr-wroclaw/oswiadczenia-w-trybie-art-103a-par-1-ustawy-prawo-o-prokuraturze> [dostęp: 31.10.2023 r.].

2. Prokuratury okręgowe

2.1. Prokuratura Okręgowa w Jeleniej Górze

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, wykazało siedmiu spośród 23 prokuratorów sprawujących urząd w Prokuraturze Okręgowej w Jeleniej Górze²³. Wszystkie wykazane członkostwa mają związek ze sprawowanym urzędem. Należą oni do: Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex Super Omnia” – sześciu prokuratorów, w tym jeden jest członkiem komisji rewizyjnej; Stowarzyszenia Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej – trzech prokuratorów, w tym dwóch funkcyjnych – jeden jest członkiem zarządu, a drugi członkiem komisji rewizyjnej oraz przewodniczącym zarządu oddziału jeleniogórskiego; Zrzeszenia Prawników Polskich – jeden prokurator; Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przy Sądzie Okręgowym w Jeleniej Górze – jeden prokurator (przewodniczący).

W Prokuraturze Okręgowej w Jeleniej Górze żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W Prokuraturze Okręgowej w Jeleniej Górze przedstawione oświadczenia wykazały dwa przypadki członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego, które miały miejsce przed dniem 29 grudnia 1989 r. Pierwszy należał wówczas do Stronnictwa Demokratycznego w latach 1980–1988. Obecnie nie wykazał przynależności objętych oświadczeniem. Drugi był w latach 1987–1989 członkiem Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego.

W Prokuraturze Okręgowej w Jeleniej Górze nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

2.2. Prokuratura Okręgowa w Legnicy

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, wykazało pięciu spośród 24 prokuratorów sprawujących urząd w Prokuraturze Okręgowej w Legnicy²⁴. Wszystkie wykazane członkostwa mają związek ze sprawowanym urzędem. Należą oni do: Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex Super Omnia” – trzech prokuratorów, w tym jeden jest członkiem zarządu; Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury – jeden prokurator (członek komisji rewizyjnej); Stowarzyszenia Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej – dwóch

²³ <http://www.pojgora.e-kei.pl/oswiadczenia-prokuratorow-i-asesorow-o-czlonkostwie-w-zrzeszeniu-partii-politycznej-funkcji-pelnionej-w-zarzadzcie-fundacji,new,m2,340.html,305> [dostęp: 31.10.2023 r.].

²⁴ <https://www.gov.pl/web/po-legnica/oswiadczenia-103> [dostęp: 31.10.2023 r.].

prokuratorów, w tym jeden wskazał, że stowarzyszenie to jest nieaktywne, a on sam nie opłaca składek.

W Prokuraturze Okręgowej w Legnicy żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W Prokuraturze Okręgowej w Legnicy przedstawione oświadczenia wykazały dwa przypadki członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego, które miały miejsce przed dniem 29 grudnia 1989 r. Osoby te należały wówczas do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej – jedna w latach 1980–1990, a druga do kwietnia 1987 r. była kandydatem do tego ugrupowania. Prokurator, który był członkiem PZPR, nie wykazał innych przynależności objętych oświadczeniem.

W Prokuraturze Okręgowej w Legnicy nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

2.3. Prokuratura Okręgowa w Opolu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, wykazało 10 spośród 38 sprawujących urząd w Prokuraturze Okręgowej w Opolu prokuratorów²⁵. Z tego członkostwo związane ze sprawowanym urzędem lub wykształceniem wykazał jeden prokurator, który należy do Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex Super Omnia”. Pozostałych dziewięciu prokuratorów wskazało na przynależność do: Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego – jeden prokurator; Uczniowskiego Klubu Sportowego „Chrobry Basket” w Głuchołazach – jeden prokurator (członek zarządu); Polskiego Związku Wędkarskiego – jeden prokurator; Stowarzyszenia „Towarzystwo Ekologiczne Ziemi Leśnickiej” – jeden prokurator; Brzeskiego Towarzystwa Miłośników Zwierząt – jeden prokurator; Klubu Strzeleckiego „Colt” oraz Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego – jeden prokurator; Polskiego Towarzystwa Prawa Sportowego oraz Stowarzyszenia Rowerowego „CykloOpole” – jeden prokurator; Polskiego Związku Działkowców – jeden prokurator; Stowarzyszenia Ogrodowego „Nowa Wieś Królewska” oraz spółdzielni mieszkaniowej – jeden prokurator.

W Prokuraturze Okręgowej w Opolu żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Okręgowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

²⁵ <https://www.gov.pl/web/po-opole/oswiadczenia-o-czlonkostwie-i-pelnionych-funkcjach> [dostęp: 31.10.2023 r.].

W Prokuraturze Okręgowej w Opolu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

2.4. Prokuratura Okręgowa w Świdnicy

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, wykazało w Prokuraturze Okręgowej w Świdnicy 11 prokuratorów²⁶. Z tego w przypadku członkostw związanych ze sprawowanym urzędem lub wykształceniem wskazywano na przynależność do: Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej – siedmiu prokuratorów; Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex Super Omnia” – jeden prokurator; Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przy Sądzie Okręgowym w Świdnicy – dwóch prokuratorów; Zrzeszenia Prawników Polskich – jeden prokurator. Członkostwa pozazawodowe dotyczyły: Polskiego Związku Wędkarskiego oraz Český rybářský svaz – jeden prokurator; Stowarzyszenia Grupa Rekonstrukcji Historycznej 58 Pułku Piechoty (4 Pułk Strzelców Wielkopolskich) – jeden prokurator (członek komisji rewizyjnej); Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, Towarzystwa Polsko-Albańskiego, Stowarzyszenia Inicjatyw na Rzecz Dzieci Ziemi Ząbkowickiej – jeden prokurator.

W Prokuraturze Okręgowej w Świdnicy żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W Prokuraturze Okręgowej w Świdnicy przedstawione oświadczenia wykazały jeden przypadek członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego, który miał miejsce przed dniem 29 grudnia 1989 r. Prokurator ten należał wówczas do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w latach 1984–1990.

W Prokuraturze Okręgowej w Świdnicy nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

²⁶ <https://www.gov.pl/web/po-swidnica/art-103a-2020> [dostęp: 31.10.2023 r.]; <https://www.gov.pl/web/po-swidnica/art-103a-2021> [dostęp: 31.10.2023 r.]; <https://www.gov.pl/web/po-swidnica/art-103a-2022> [dostęp: 31.10.2023 r.], <https://www.gov.pl/web/po-swidnica/art-103a-2023> [dostęp: 31.10.2023 r.].

2.5. Prokuratura Okręgowa we Wrocławiu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, wykazało 21 spośród 49 sprawujących w niej urząd prokuratorów²⁷. Z tego w przypadku członkostw związanych ze sprawowanym urzędem lub wykształceniem wskazano przynależność do: Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury – trzech prokuratorów (w tym jeden jest członkiem Głównej Komisji Rewizyjnej); Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex Super Omnia” – czterech prokuratorów; Zrzeszenia Prawników Polskich – siedmiu prokuratorów. Pozostałe członkostwa dotyczyły pozazawodowych zainteresowań prokuratorów, a niekiedy następowały z mocy prawa. W tym zakresie wskazywano na członkostwo w: Polskim Związku Łowieckim – sześciu prokuratorów, w tym są tam oni: prezesem okręgowego sądu łowieckiego (jeden), brygadzystą w zakresie urzędów łowieckich jednego rewiru (jeden), rzecznikiem dyscyplinarnym oddziału wrocławskiego (jeden); Polskiego Związku Wędkarskiego – trzech prokuratorów, chociaż jeden wskazał na zawieszenie działalności koła rybackiego, a drugi na to, że nie opłaca składek od lat; Polskiego Związku Działkowców – jeden prokurator; Uczniowskiego Klubu Sportowego „Spartakus” – jeden prokurator; Dolnośląskiego Stowarzyszenia na rzecz Autyzmu – jeden prokurator; Stowarzyszenia Miłosierdzia Św. Wincen-
tego á Paulo – jeden prokurator; Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego – jeden prokurator.

W Prokuraturze Okręgowej we Wrocławiu dwóch prokuratorów pełni funkcje w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. W obu przypadkach jest to Fundacja Prokuratorów i Pracowników Prokuratury im. Ireny Babińskiej, a prokuratorzy są tam odpowiednio wiceprezes zarządu oraz członkiem zarządu.

Podobnie w tej Prokuraturze Okręgowej są trzy przypadki członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorowskiego. Wszystkie miały miejsce przed dniem 29 grudnia 1989 r. Wymienieni prokuratorzy wskazali na przynależność do: Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w latach 1987–1989; Stronnictwa Demokratycznego w latach 1985–1988 (okres próbny, Koło Młodych Demokratów) oraz ostatni wskazał, że być może był członkiem partii (bez wskazania, jakiej) w latach 1980–1989. Dwaj z wymienionych obecnie nie wykazali żadnego innego członkostwa objętego oświadczeniem.

W Prokuraturze Okręgowej we Wrocławiu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

²⁷ <https://www.gov.pl/web/po-wroclaw/oswiadczenia-prokuratorow-z-art-103a-prawa-o-prokuraturze> [dostęp: 31.10.2023 r.].

3. Prokuratury rejonowe

W przypadku prokuratur rejonowych stosowne oświadczenia zostały zamieszczone na stronach prokuratur okręgowych²⁸. W większości przypadków są one podzielone na konkretne prokuratury rejonowe.

3.1. Prokuratury rejonowe w okręgu jeleniogórskim

3.1.1. Prokuratura Rejonowa w Bolesławcu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Prokuraturze Rejonowej w Bolesławcu trzech prokuratorów. Pierwszy z nich należy do Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Drugi do Polskiej Federacji Dalekowschodnich Sztuk i Sportów Walki z siedzibą w Warszawie oraz Polskiej Federacji Karate Tsunami z siedzibą w Warszawie, w której od 2012 r. jest członkiem zarządu. W przypadku ostatniego wskazał on, że „może być członkiem” Stowarzyszenia Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej. Jednak dodał, że nie ma legitymacji, nie płaci składek, nie udziela się.

W Prokuraturze Rejonowej w Bolesławcu żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Bolesławcu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.1.2. Prokuratura Rejonowa w Jeleniej Górze

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Prokuraturze Rejonowej w Jeleniej Górze trzech prokuratorów. Należą oni odpowiednio do: Klubu Sportowego „Amator”, Polskiego Stowarzyszenia Piwowarów Domowych oraz do Stowarzyszenia Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej. W tym ostatnim przypadku składający oświadczenie prokurator wskazał, że jest w nim członkiem komisji rewizyjnej, a samo stowarzyszenie uznał za „obecnie nie prowadzące statutowej działalności”.

²⁸ Są to tożsame odnośniki, co w przypadku prokuratur okręgowych.

W Prokuraturze Rejonowej w Jeleniej Górze żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

Jeden ze wspomnianych prokuratorów wskazał również na przynależność do partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego – w latach 1997–2001 był on członkiem Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego.

W Prokuraturze Rejonowej w Jeleniej Górze nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.1.3. Prokuratura Rejonowa w Kamiennej Górze

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarował w Prokuraturze Rejonowej w Kamiennej Górze jeden prokurator. Jest on członkiem Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex Super Omnia” oraz Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przy Prokuraturze Okręgowej w Jeleniej Górze.

W Prokuraturze Rejonowej w Kamiennej Górze żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Kamiennej Górze nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.1.4. Prokuratura Rejonowa w Lubaniu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarował w Prokuraturze Rejonowej w Lubaniu jeden prokurator. Jest on członkiem Stowarzyszenia Rodzinne Ogrody Działkowe Łużyce z siedzibą w Zgorzelcu.

W Prokuraturze Rejonowej w Lubaniu żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Lubaniu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości

składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.1.5. Prokuratura Rejonowa w Lwówku Śląskim

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarował w Prokuraturze Rejonowej w Lwówku Śląskim jeden prokurator, wskazując na Stowarzyszenie Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej, „o ile jeszcze istnieje”, oraz drugie stowarzyszenie, którego nazwa jest nieczytelna, najpewniej związane z byciem działkowcem.

W Prokuraturze Rejonowej w Lwówku Śląskim żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

Odnośnie do członkostwa w partiach politycznych w tej Prokuraturze Rejonowej, był jeden przypadek bycia członkiem partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego. W latach 1997–2002 jeden z prokuratorów był członkiem Unii Wolności. Dotyczy to prokuratora, o którym była mowa powyżej.

W Prokuraturze Rejonowej w Lwówku Śląskim nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.1.6. Prokuratura Rejonowa w Zgorzelcu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Prokuraturze Rejonowej w Zgorzelcu pięciu prokuratorów. Pośród nich czterech wskazało na Stowarzyszenie Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej, opatrując to adnotacjami: „w likwidacji, obecnie nie działa”, „w likwidacji”, „stowarzyszenie nie działa”. Przy czym jeden z nich jest w nim członkiem komisji rewizyjnej. Oprócz tego po dwóch prokuratorów należy do Stowarzyszenia Sportowego Klub Strzelecki „Bastion” oraz Polskiego Związku Łowieckiego.

W Prokuraturze Rejonowej w Zgorzelcu żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Zgorzelcu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.2. Prokuratury rejonowe w okręgu legnickim

3.2.1. Prokuratura Rejonowa w Głogowie

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, w Prokuraturze Rejonowej w Głogowie, spośród 14 prokuratorów, zadeklarowało czterech. Dwóch należy do Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej. Oprócz tego wykazano przynależność do: Stowarzyszenia Głogowskie Towarzystwo Strzeleckie Bractwo Kurkowe – trzech prokuratorów, w tym jeden jest w nim członkiem komisji rewizyjnej; Stowarzyszenia Głogowskie Towarzystwo Proobronne – jeden prokurator; Polskiego Związku Działkowców – jeden prokurator; Stowarzyszenia EKO Serby – jeden prokurator, będący w nim członkiem zarządu.

W Prokuraturze Rejonowej w Głogowie żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Głogowie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.2.2. Prokuratura Rejonowa w Jaworze

W Prokuraturze Rejonowej w Jaworze żaden z pięciu pracujących tam prokuratorów nie zadeklarował przynależności do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia.

W Prokuraturze Rejonowej w Jaworze żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Jaworze nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.2.3. Prokuratura Rejonowa w Legnicy

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Prokuraturze Rejonowej w Legnicy dwóch spośród 16 prokuratorów. Pierwszy należy do Towarzystwa Miłośników Legnicy „Pro Legnica”, a drugi do Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex Super Omnia”.

W Prokuraturze Rejonowej w Legnicy żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Legnicy nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.2.4. Prokuratura Rejonowa w Lubinie

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Prokuraturze Rejonowej w Lubinie dwóch spośród 18 prokuratorów. Pierwszy z nich należy do Polskiej Akademii Ju-Jutisu, a drugi do Klubu Strzeleckiego „Agat” w Złotoryi.

W Prokuraturze Rejonowej w Lubinie żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W przypadku tej Prokuratury Rejonowej złożone oświadczenia wykazały jeden przypadek członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego. Prokurator ten od ok. 1998 do ok. 2005 r. należał do Unii Wolności. Nie wykazał przy tym żadnej innej przynależności objętej obowiązkiem ustawowym.

W Prokuraturze Rejonowej w Lubinie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.2.5. Prokuratura Rejonowa w Złotoryi

W Prokuraturze Rejonowej w Złotoryi żaden z sześciu pracujących tam prokuratorów nie zadeklarował przynależności do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia.

W Prokuraturze Rejonowej w Złotoryi żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko

prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Złotoryi nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.3. Prokuratury rejonowe w okręgu opolskim

3.3.1. Prokuratura Rejonowa w Brzegu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Prokuraturze Rejonowej w Brzegu dwóch spośród sześciu prokuratorów. Pierwszy z nich należy do Stowarzyszenia na rzecz utworzenia i rozwoju Katolickiego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Brzegu, które prowadzi m.in. Niepubliczną Szkołę Podstawową im. Św. Tomasza z Akwinu. Drugi z prokuratorów należy do Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Opolskiego oraz Stowarzyszenia Rio Grappling Club.

W Prokuraturze Rejonowej w Brzegu żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Brzegu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.3.2. Prokuratura Rejonowa w Głubczycach

W Prokuraturze Rejonowej w Głubczycach żaden z pracujących tam prokuratorów nie zadeklarował przynależności do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia.

W Prokuraturze Rejonowej w Głubczycach żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Głubczycach nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości

składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.3.3. Prokuratura Rejonowa w Kędzierzynie-Koźlu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, w Prokuraturze Rejonowej w Kędzierzynie-Koźlu, spośród dziewięciu prokuratorów, wskazał jeden, który należy do Towarzystwa Wychowanków i Przyjaciół Technikum Górniczego i ZST w Rybniku.

W Prokuraturze Rejonowej w Kędzierzynie-Koźlu żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku bycia członkiem partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Kędzierzynie-Koźlu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.3.4. Prokuratura Rejonowa w Kluczborku

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, w Prokuraturze Rejonowej w Kluczborku, spośród dziewięciu prokuratorów, wskazał jeden, który należy do Polskiego Związku Wędkarskiego.

W Prokuraturze Rejonowej w Kluczborku żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Kluczborku nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.3.5. Prokuratura Rejonowa w Nysie

W Prokuraturze Rejonowej w Nysie żaden z 14 pracujących tam prokuratorów nie zadeklarował przynależności do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia.

W Prokuraturze Rejonowej w Nysie żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Nysie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.3.6. Prokuratura Rejonowa w Oleśnie

W Prokuraturze Rejonowej w Oleśnie żaden z pracujących tam czterech prokuratorów nie zadeklarował przynależności do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia.

W Prokuraturze Rejonowej w Oleśnie żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W Prokuraturze Rejonowej w Oleśnie przedstawione oświadczenia wykazały jeden przypadek członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego. Jeden prokurator należał do Prawa i Sprawiedliwości w okresie 28.02.2005–22.11.2017 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Oleśnie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.3.7. Prokuratura Rejonowa w Opolu

W Prokuraturze Rejonowej w Opolu żaden z 16 pracujących tam prokuratorów nie zadeklarował przynależności do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia.

W Prokuraturze Rejonowej w Opolu żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku bycia członkiem partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Opolu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.3.8. Prokuratura Rejonowa w Prudniku

W Prokuraturze Rejonowej w Prudniku żaden z siedmiu pracujących tam prokuratorów nie zadeklarował przynależności do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia.

W Prokuraturze Rejonowej w Prudniku żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Prudniku nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.3.9. Prokuratura Rejonowa w Strzelcach Opolskich

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, w Prokuraturze Rejonowej w Strzelcach Opolskich, spośród dziewięciu prokuratorów, wskazał jeden, który należy do Klubu Strzeleckiego Jura.

W Prokuraturze Rejonowej w Strzelcach Opolskich żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Strzelcach Opolskich nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.4. Prokuratury rejonowe w okręgu świdnickim

3.4.1. Prokuratura Rejonowa w Bystrzycy Kłodzkiej

W Prokuraturze Rejonowej w Bystrzycy Kłodzkiej żaden z pracujących tam prokuratorów nie zadeklarował przynależności do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia.

W Prokuraturze Rejonowej w Bystrzycy Kłodzkiej żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na

stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Bystrzycy Kłodzkiej nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.4.2. Prokuratura Rejonowa w Dzierżoniowie

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, w Prokuraturze Rejonowej w Dzierżoniowie zadeklarowało dwóch prokuratorów. Pierwszy należy do „Na Pawłowym Wzgórzu” Stowarzyszenia Klubu Abstynenta, a drugi do Stowarzyszenia Europejskich Gospodyń i Europejskich Gospodarzy.

W Prokuraturze Rejonowej w Dzierżoniowie żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Dzierżoniowie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.4.3. Prokuratura Rejonowa w Kłodzku

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Prokuraturze Rejonowej w Kłodzku siedmiu prokuratorów. Do Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej należy pięciu z nich, jeden prokurator należy do Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex Super Omnia”. Dwóch prokuratorów wskazało na zawieszone członkostwo w okręgowej izbie radców prawnych, a jeden z nich dodatkowo na Polski Związek Łowiecki.

W Prokuraturze Rejonowej w Kłodzku żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

Złożone oświadczenia wskazują na jeden przypadek członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego, który miał miejsce przed dniem 29 grudnia 1989 r. Prokurator ten w latach 1982–1989 należał do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, w której to był II sekretarzem Podstawowej Organizacji Partyjnej.

W Prokuraturze Rejonowej w Kłodzku nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.4.5. Prokuratura Rejonowa w Świdnicy

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Prokuraturze Rejonowej w Świdnicy pięciu prokuratorów. Członkostwa związane z wykonywanym zawodem lub wykształceniem wskazało dwóch z nich. Pierwszy jest członkiem Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej, sekretarzem rady okręgowej tegoż w Świdnicy oraz członkiem Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przy Prokuraturze Okręgowej w Świdnicy. Drugi należy do Niemiecko-Polskiego Związku Prawników Wałbrzych – Marburg z siedzibą w Marburgu. Pozostali wskazywali na Ochotniczą Straż Pożarną – jeden prokurator; Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze – jeden prokurator; Stowarzyszenie Polska Platforma Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Stowarzyszenie Instytut Sportów i Systemów Walki w Pszczynie (członek zarządu), Stowarzyszenie Dalekowschodnich Sztuk Walk „Idokan” z siedzibą w Rzeszowie (członek komisji badań naukowych) – jeden prokurator.

W Prokuraturze Rejonowej w Świdnicy żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Świdnicy nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.4.6. Prokuratura Rejonowa w Wałbrzychu

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, wykazał jeden prokurator, który należy do Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Oddział Powiatowy w Wałbrzychu, w którym jest członkiem zarządu – sekretarzem.

W Prokuraturze Rejonowej w Wałbrzychu żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W przypadku tej Prokuratury Rejonowej złożone oświadczenia wykazały jeden przypadek członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub

asesora prokuratorskiego. Prokurator ten w latach 1999–2003 był członkiem Sojuszu Lewicy Demokratycznej. W okresie tym był również skarbnikiem koła SLD. Nie wykazał przy tym żadnej innej przynależności objętej obowiązkiem ustawowym.

W Prokuraturze Rejonowej w Wałbrzychu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.4.7. Prokuratura Rejonowa w Ząbkowicach Śląskich

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, w Prokuraturze Rejonowej w Ząbkowicach Śląskich wskazał jeden prokurator, który należy do Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.

W Prokuraturze Rejonowej w Ząbkowicach Śląskich żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku bycia członkiem partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Ząbkowicach Śląskich nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5. Prokuratury rejonowe w okręgu wrocławskim

3.5.1. Prokuratura Rejonowa w Miliczu

W Prokuraturze Rejonowej w Miliczu żaden z pracujących tam dwóch prokuratorów nie zadeklarował przynależności do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia.

W Prokuraturze Rejonowej w Miliczu żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Miliczu nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5.2. Prokuratura Rejonowa w Oławie

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, w Prokuraturze Rejonowej w Oławie, spośród sześciu prokuratorów, wskazał jeden, który należy do Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex Super Omnia”.

W Prokuraturze Rejonowej w Oławie żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Oławie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5.3. Prokuratura Rejonowa w Oleśnicy

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Prokuraturze Rejonowej w Oleśnicy dwóch spośród siedmiu prokuratorów. Obaj wskazali na przynależność do Zrzeszenia Prawników Polskich.

W Prokuraturze Rejonowej w Oleśnicy żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Oleśnicy nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5.4. Prokuratura Rejonowa w Środzie Śląskiej

W Prokuraturze Rejonowej w Środzie Śląskiej żaden z pięciu pracujących tam prokuratorów nie zadeklarował przynależności do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia.

W Prokuraturze Rejonowej w Środzie Śląskiej żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na

stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Środzie Śląskiej nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5.5. Prokuratura Rejonowa w Strzelinie

W Prokuraturze Rejonowej w Strzelinie żaden z pracujących tam pięciu prokuratorów nie zadeklarował przynależności do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia.

W Prokuraturze Rejonowej w Strzelinie żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Strzelinie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5.6. Prokuratura Rejonowa w Trzebnicy

W Prokuraturze Rejonowej w Trzebnicy żaden z pracujących tam pięciu prokuratorów nie zadeklarował przynależności do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia.

W Prokuraturze Rejonowej w Trzebnicy żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej w Trzebnicy nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5.7. Prokuratura Rejonowa w Wołowie

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, wykazał w Prokuraturze Rejonowej w Wołowie jeden spośród czterech prokuratorów. Należy on do Inicjatywy Samorządowej „Razem” z siedzibą w Wołowie, w której jest członkiem zarządu.

W Prokuraturze Rejonowej w Wołowie żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W przypadku tej Prokuratury Rejonowej złożone oświadczenia wykazały jeden przypadek członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego. Prokurator ten był w latach 1986–1990 członkiem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Wykazał on też przynależność do stowarzyszenia wspomnianą powyżej.

W Prokuraturze Rejonowej w Wołowie nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5.8. Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Fabryczna

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Fabryczna sześciu spośród 34 prokuratorów. Tylko jeden z nich wskazał członkostwo związane z wykonywanym zawodem, tj. Stowarzyszenie Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej, ale dodał, że od 2001 r. nie płaci składek i „nie wie czy dalej jest członkiem”. Pozostali wskazywali przynależności pozazawodowe, w tym aż trzech – Klub Sportowy „Amator”, jeden – Związek Kynologiczny w Polsce, a ostatni – Speleoclub Wrocław oraz Österreichischer Alpenverein.

W Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Fabryczna żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W przypadku tej Prokuratury Rejonowej złożone oświadczenia wykazały jeden przypadek członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego. Prokurator ten w latach 2005–2007 należał do Sojuszu Lewicy Demokratycznej. Nie wykazał przy tym żadnej innej przynależności objętej obowiązkiem ustawowym.

W Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Fabryczna nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5.9. Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Krzyki Wschód

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, wykazał jeden spośród 11 prokuratorów Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia Krzyki Wschód. Należy on do Stowarzyszenia Alumni.

W Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Krzyki Wschód żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Krzyki Wschód nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5.10. Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Krzyki Zachód

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, zadeklarowało w Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Krzyki Zachód sześciu spośród 22 prokuratorów. Dwóch z nich należy do Zrzeszenia Prawników Polskich, po jednym do Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej oraz Stowarzyszenia Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej. Prokurator należący do tego ostatniego jest w nim sędzią koleżeńskiego sądu dyscyplinarnego. Pozostali dwaj prokuratorzy należą: pierwszy do Polskiego Związku Działkowców, a drugi do Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego i Polskiego Związku Łowieckiego.

W Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Krzyki Zachód żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Krzyki Zachód nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5.11. Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Psie Pole

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, wykazało w Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Psie Pole dwóch spośród 12 prokuratorów. Należą oni odpowiednio do:

pierwszy – Stowarzyszenia „Smoki z Techniki”, w którym jest członkiem komisji rewizyjnej, a drugi – Zrzeszenia Prawników Polskich oraz Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex Super Omnia”.

W Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Psie Pole żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Psie Pole nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5.12. Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Śródmieście

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, wykazało w Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Śródmieście dwóch spośród 18 prokuratorów. Należą oni odpowiednio do Zrzeszenia Prawników Polskich oraz Stowarzyszenia Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej; w tym drugim przypadku prokurator jest w nim członkiem sądu dyscyplinarnego.

W Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Śródmieście żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Śródmieście nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

3.5.13. Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Stare Miasto

Przynależność do zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, wykazało w Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Stare Miasto trzech z 29 pracujących w niej prokuratorów. Wykazali oni przynależność do: pierwszy – Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej; drugi – Stowarzyszenia Amnesty International; trzeci – Dolnośląskiego Towarzystwa Muzycznego oraz Okręgowej Izby Radców Prawnych (członkostwo zawieszone).

W Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Stare Miasto żaden z prokuratorów nie pełni funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Podobnie nie ma w tej Prokuraturze Rejonowej przypadku członkostwa w partii politycznej przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego oraz w okresie sprawowania urzędu przed dniem 29 grudnia 1989 r.

W Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia Stare Miasto nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym.

Podsumowanie

Przeanalizowane oświadczenia sędziów i prokuratorów pozwalają na poczynienie pewnych uwag. Przede wszystkim oświadczenia złożone przez sędziów zostały udostępnione w sposób mniej czytelny niż w przypadku prokuratorów. W przypadku sędziów Sąd Apelacyjny we Wrocławiu udostępnił je w kolejności alfabetycznej, bez odróżnienia szczebla sądownictwa czy też konkretnego sądu. W przypadku prokuratorów typowym rozwiązaniem był podział oświadczeń zgodnie z konkretną prokuraturą okręgową/rejonową ze wskazaniem jej nazwy, po czym następował wykaz złożonych w niej oświadczeń. Mniej popularnym rozwiązaniem był podział na prokuratorów okręgowych i potem rejonowych, bez wskazania nazwy konkretnej prokuratury na liście, ale też byli oni uszeregowani prokuraturami. Postulować należy, by podobny sposób prezentacji tych danych – przyjazny obywatelowi – przyjęto również w sądownictwie.

Składanie oświadczeń było w dużym stopniu akcją jednorazową w 2020 r., później składane są tylko oświadczenia związane ze zmianami w zakresie przynależności objętych oświadczeniami oraz przez nowych sędziów/prokuratorów. Wobec tego można uznać, że obecnie kwestia istnienia tych oświadczeń nie stanowi zagrożenia istotnego dla większości sędziów/prokuratorów. Nie jest też dla nich dodatkowym obowiązkiem informacyjnym, który – jak składanie oświadczenia majątkowego – musieliby realizować corocznie.

W obu przypadkach odpowiednio Minister Sprawiedliwości oraz Prokurator Generalny określili wzór oświadczenia, co stanowiło rozstrzygnięcie pewnych podnoszonych – wydaje się, że jedynie przez sędziów – wątpliwości co do jego zakresu. Tym niemniej wzór oświadczenia powinien stanowić załącznik do ustawy lub być wydany jako załącznik do rozporządzenia na podstawie wyraźnej delegacji ustawowej. W obecnej wersji nie jest wzorem wiążącym dla zainteresowanych. Stąd wśród sędziów stosunkowo licznie występowały autorskie wzory tego oświadczenia – w tym sugerowane i opracowane przez jedno ze stowarzyszeń sędziowskich.

Przechodząc do oświadczeń przedstawionych przez sędziów, należy odnotować, że pojawiały się u nich przypadki odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia. Udostępnione na stronach internetowych dokumenty nie pozwalają na stwierdzenie, czy sędzia odmawiający złożenia oświadczenia był wzywany do jego złożenia czy też nie, jednak obowiązku z pewnością nie wykonał. Stosunkowo częste było opatrywanie przedstawianych oświadczeń

uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym, chociaż zwykle były to zarzuty jednobrzmiące. Zwykle jednak towarzyszyło temu wykonanie obowiązku ustawowego. Często też sędziowie podnosili kwestię zakresu informacji, które powinny być podane, czy też czynili uwagi, jakich danych ze względu na art. 53 ust. 7 Konstytucji („Nikt nie może być obowiązany przez organy władzy publicznej do ujawnienia swojego światopoglądu, przekonań religijnych lub wyznania”) nie wykazują. Tym niemniej odmiennie część sędziów je podawała, co w mojej ocenie powodowało podawanie danych – w zakresie wyznania lub bezwyznaniowości – pozostających poza obowiązkiem ustawowym.

Odnosząc się do przedstawionych danych, wykazują one, że sędziowie pomimo ograniczeń wynikających dla nich z art. 178 ust. 3 Konstytucji („Sędzia nie może należeć do partii politycznej, związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej nie dającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów”) w znacznym stopniu korzystają z wolności zrzeszania się, chociaż większość sędziów wykazała, że z niej nie korzysta. W przypadku sędziów widać też wyraźnie, że częstotliwość korzystania z wolności zrzeszania się jest wyższa na wyższych szczeblach sądownictwa w stosunku do sądów rejonowych. W organizacjach, do których należą, sędziowie są zwykle szeregowymi członkami, nie pełniąc w nich żadnych funkcji. W przypadkach odmiennych często są to funkcje sędziowskie, np. orzekanie w sądach łowieckich.

Sędziowie stosunkowo często przynależą do stowarzyszeń sędziowskich, głównie do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, które jest zdecydowanie najpopularniejszym pośród nich zrzeszeniem. Liczne są również inne członkostwa związane z wykonywaniem zawodu prawniczego lub zainteresowaniami naukowymi konkretnych sędziów. Liczni sędziowie wykazywali członkostwa, które wynikają z mocy prawa, np.: spółdzielnia mieszkaniowa, wspólnota mieszkaniowa, Polski Związek Działkowców. Przy czym należy zauważyć, że w tym zakresie opinia publiczna posiadała już informacje o ich członkostwie, bowiem wynikało to ze składanych corocznie oświadczeń majątkowych. Pozostałe członkostwa związane były z osobistymi zainteresowaniami i pasjami sędziów, które były przy tym dość różnorodne, choć stosunkowo często pojawia się strzelectwo, łowiectwo oraz tenis.

Jedynie nieliczni sędziowie wykazali pełnienie funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Zwykle były to fundacje mające pomagać czy to sędziom seniorom, naukowe lub będące organizacjami pożytku publicznego.

W zakresie członkostwa w partiach politycznych przedstawione oświadczenia wykazały pewną, choć nieznaczącą, liczbę takich przypadków. Jednak, poza kilkoma, nie dotyczyły one okresu sprawowania urzędu sędziego lub asesora sądowego przed 29 grudnia 1989 r. W tym zakresie można sformułować wniosek, że za kilka lat celowe będzie uchylenie obowiązku informacyjnego w zakresie członkostwa w partii politycznej w okresie sprawowania urzędu,

bowiem niebawem osoby te będą przechodzić w stan spoczynku. Oprócz tego zwykle sędziowie ci obecnie nie należą do żadnych zrzeszeń, w tym stowarzyszeń.

Praktyczne znaczenie informacji zawartych w tych oświadczeniach może mieć znaczenie w związku z wyłączeniem sędziego. Bezstronność sędziego jest w polskim porządku prawnym zapewniana przez instytucję wyłączenia sędziego od udziału w rozpoznawaniu konkretnej sprawy. Stanowi to przedmiot regulacji procedur sądowych, przewidujących katalog przyczyn wyłączenia sędziego, odnoszących się do kategorii tzw. *iudex inhabilis* oraz *iudex suspectus*. Ustawodawca reaguje dwójako na zagrożenie dla bezstronności sędziowskiej: eliminując je i ich skutki *a priori* w drodze instytucji wyłączenia sędziego od udziału w sprawie z mocy prawa bądź na wniosek samego sędziego albo na wniosek strony postępowania. Przykładowo w art. 48 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego²⁹ przewidziano, że:

§ 1. Sędzia jest wyłączony z mocy samej ustawy:

- 1) w sprawach, w których jest stroną lub pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy oddziaływa na jego prawa lub obowiązki;
- 2) w sprawach swego małżonka, krewnych lub powinowatych w linii prostej, krewnych bocznych do czwartego stopnia i powinowatych bocznych do drugiego stopnia;
- 3) w sprawach osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 4) w sprawach, w których był lub jest jeszcze pełnomocnikiem albo był radcą prawnym jednej ze stron;
- 5) w sprawach, w których w instancji niższej brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia, jako też w sprawach o ważność aktu prawnego z jego udziałem sporządzonego lub przez niego rozpoznanego oraz w sprawach, w których występował jako prokurator;
- 6) w sprawach o odszkodowanie z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem, jeżeli brał udział w wydaniu tego orzeczenia.

§ 2. Powody wyłączenia trwają także po ustaniu uzasadniającego je małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.

§ 3. Sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia objętego skargą o wznowienie lub skargą nadzwyczajną, nie może orzekać co do tej skargi.

Oprócz tego możliwe jest wyłączenie sędziego na jego żądanie lub wniosek strony (*iudex suspectus*), jak stanowi art. 49 k.p.c.:

§ 1. Niezależnie od przyczyn wymienionych w art. 48, sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie.

§ 2. Za okoliczność, o której mowa w § 1, nie uważa się wyrażenia przez sędziego poglądu co do prawa i faktów przy wyjaśnianiu stronom czynności sądu, nakłanianiu do ugody lub udzielaniu pouczeń.

²⁹ T.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.; dalej: k.p.c.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 lutego 2022 r.³⁰ przesądził, że przesłanką, o której mowa w art. 49 § 1 k.p.c., mogącą wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie nie może być jakakolwiek okoliczność odnosząca się do procedury powoływania tego sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa do pełnienia urzędu. Tożsame rozwiązania zawiera również procedura karna oraz ustawa z dnia 25 lipca 2022 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych. Oprócz tego ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r.³¹ ustawodawca wyłączył z zakresu tych przepisów przypadek wyłączenia sędziego w związku z tym, że nie spełnia on wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy, regulując ją odrębnie w art. 29 § 5–25 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym³², w art. 23a § 4–15 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych³³, w art. 42a § 3–14 p.u.s.p. oraz w art. 5a p.u.s.a. Również w tym przypadku skutkiem uwzględniania wniosku jest wyłącznie sędziego od rozpatrywania sprawy. Co istotne, wyłączenie sędziego od udziału w danej sprawie nie może stanowić podstawy do wyłączenia tego sędziego w innych sprawach rozpoznawanych z jego udziałem (art. 29 § 18 u.s.n.; art. 23a § 12 p.u.s.w., art. 42a § 11 p.u.s.p., art. 5a § 13 p.u.s.a.). Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r., która wprowadziła do poszczególnych ustaw sądowych instytucję testu niezawisłości, dodała jednocześnie normę wyłączającą możliwość kwestionowania niezawisłości i bezstronności sędziego oraz podważania orzeczenia wydanego z udziałem sędziego wyłącznie ze względu na okoliczności towarzyszące powołaniu tego sędziego. Przepisy wyrażające powyższą normę w odniesieniu do sędziów stanowią odpowiednio: art. 29 § 4 u.s.n., art. 23a § 3 p.u.s.w., art. 55 § 5 p.u.s.p. oraz art. 5 § 1c p.u.s.a.

Przepisy dotyczące wyłączenia sędziego – w tym z użyciem „testu niezawisłości” – w procedurze karnej, cywilnej, a także w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, stanowią gwarancję procesową bezstronności sędziego i nie powinny być wykorzystywane do innych celów, np. do przewlekania postępowania sądowego. Dlatego stosowanie rozszerzającej wykładni przepisów tylko dla usunięcia pozorów braku bezstronności powinno być ostrożne, wyważone i racjonalne³⁴.

W motywach wyroku z dnia 13 grudnia 2005 r.³⁵ Trybunał Konstytucyjny wskazał, że z natury przesłanek o tzw. względnym charakterze wynika konieczność oceny konkretnej

³⁰ P 10/19, Dz.U. poz. 480.

³¹ Dz.U. poz. 1259.

³² T.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1093 ze zm.; dalej: u.s.n.

³³ T.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2250; dalej: p.u.s.w.

³⁴ Wyrok NSA z dnia 15 kwietnia 2008 r., II OSK 392/08, Legalis nr 120200.

³⁵ SK 53/04, Dz.U. Nr 250, poz. 2118.

sytuacji *in casu*, a wszelki automatyzm postępowania przeczyłby celom, dla których ten typ przesłanek został wprowadzony do procedur wyłączenia sędziego.

W orzecznictwie sądowym akcentuje się gwarancyjną rolę instytucji wyłączenia sędziego także w realizacji zasady niezawisłości sędziowskiej, co jest zagadnieniem kluczowym dla wymiaru sprawiedliwości. Na ten właśnie aspekt instytucji wyłączenia sędziego zwracał również uwagę Trybunał Konstytucyjny, podnosząc, że „instytucja wyłączenia sędziego nie tylko nie wkracza w sferę niezawisłości sędziego i nie narusza jej, ale ma służyć pełnej realizacji gwarancji tej niezawisłości, a w konsekwencji właściwego wypełniania nakazu respektowania konstytucyjnego prawa do sądu”³⁶. Wynika stąd bezpośredni związek między prawidłowością mechanizmów decydujących o wyłączeniu sędziego a efektywnością respektowania konstytucyjnego prawa do sądu. Instytucja wyłączenia sędziego służy nie tylko umacnianiu bezstronności i niezawisłości sądu, lecz także podnoszeniu autorytetu wymiaru sprawiedliwości³⁷.

Nakaz zachowywania zewnętrznych znamion niezawisłości dowodzi, że ważne jest nie tylko to, by sędzia orzekający w sprawie zachowywał się zawsze rzeczywiście zgodnie ze standardami niezawisłości i bezstronności, lecz także by w ocenie zewnętrznej zachowanie sędziego odpowiadało takim standardom. Reguły wyłączenia sędziego służą bowiem budowie społecznego zaufania do wymiaru sprawiedliwości [...].

Należy jednocześnie zauważyć, że zgodnie z poglądami wyrażonymi przez Trybunał Konstytucyjny postrzeganie instytucji wyłączenia sędziego jako gwarancji bezstronności sądu i niezawisłości sędziowskiej, elementu budowy społecznego zaufania do wymiaru sprawiedliwości i podnoszenia jego autorytetu, nakazuje zachowanie szczególnej ostrożności w zakresowaniu granic swobody ustawodawcy w kształtowaniu instytucji wyłączenia sędziego. Znaczenie i rola instytucji wyłączenia sędziego wymaga również stworzenia procedur pozwalających z jednej strony na jej realne stosowanie, a z drugiej zapobiegających jej nadużywaniu³⁸.

Dane zawarte w tych oświadczeniach w okolicznościach konkretnej sprawy mogą przemawiać za istnieniem uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności sędziego w danej sprawie. Jednak nie wydaje się, by w każdym przypadku zgłoszenia przez sędziego członkostwa w określonym stowarzyszeniu powinno to być wyłączną podstawą wyłączenia tego sędziego z orzekania w postępowaniu związanym z tym zagadnieniem czy też z udziałem osób, które działają w tym samym stowarzyszeniu. Wydaje się, że w pewnych przypadkach, np. łowiectwa, wędkarstwa czy ochrony przyrody, taki automatyzm będzie jednak wskazany – nie ze względu na rzeczywisty brak bezstronności sędziego, bo nie to jest podstawą

³⁶ Wyroki TK: z dnia 13 grudnia 2005 r., SK 53/04, Dz.U. Nr 250, poz. 2118 i z dnia 24 czerwca 2008 r., P 8/07, Dz.U. Nr 119, poz. 772.

³⁷ Wyroki TK: z dnia 20 lipca 2004 r., SK 19/02, Dz.U. Nr 169, poz. 1783; z dnia 13 grudnia 2005 r., SK 53/04, Dz.U. Nr 250, poz. 2118; z dnia 24 czerwca 2008 r., P 8/07, Dz.U. Nr 119, poz. 772.

³⁸ Wyrok TK z dnia 20 lipca 2004 r., SK 19/02, Dz.U. Nr 169, poz. 1783.

wylączenia – a możliwy odbiór społeczny. Podobnie w procesie cywilnym dotyczącym uciążliwości kortu tenisowego dla okolicznych mieszkańców nie powinien orzekać sędzia, który sam gra w tenisa i należy do klubu tenisowego, bo jego wyrok może być odbierany jako stronnictwo.

Uwzględniając zarówno problemy interpretacyjne występujące u części sędziów, jak i ograniczenie konstytucyjne zakazujące im uczestniczenia w działalności publicznej „nie dającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów” zasadne byłoby dodatkowo postulowane przez Radę Konsultacyjną Sędziów Europejskich (Consultative Council Of European Judges – CCEJ) opinią nr 23 (2020) z dnia 6 listopada 2020 r. dotyczącą roli stowarzyszeń sędziowskich w ochronie niezależności i niezawisłości sędziów „ustanowienie w sądownictwie co najmniej jednego organu lub osób pełniących rolę doradcą, dostępnych dla sędziów, ilekroć mają oni wątpliwości co do tego, czy dane działanie w sferze prywatnej jest zgodne z ich statusem sędziego”. Istnienie takiego organu mogłoby dodatkowo wpłynąć na kształtowanie jednolitych wzorców etycznych u sędziów oraz ograniczyć liczbę spraw dyscyplinarnych, jeżeli sędzia mógłby występować do niego z zapytaniami dotyczącymi planowanych zachowań.

Oświadczenia przedstawione przez prokuratorów – niezależnie od szczebla – pokazują o wiele mniejszy niż u sędziów stopień korzystania przez nich z wolności zrzeszania się. I to mimo tego, że w przypadku prokuratorów ram korzystania z niej nie ogranicza sama Konstytucja. Większość prokuratorów na obszarze dwóch objętych badaniem województw nie wykazała żadnej przynależności, w tym są całe prokuratury, w których żaden z urzędujących tam prokuratorów członkostwa tego typu nie wykazał. Pośród prokuratorów, którzy je wykazali, zwraca uwagę dość nieznaczająca liczba osób zrzeszonych czy to w związku zawodowym, czy też w jednym ze stowarzyszeń grupujących przedstawicieli tylko tego zawodu (np. „Lex Super Omnia”, „Ad Vocem”). W odniesieniu do związków zawodowych nikt nie wykazał przynależności do dużych centrali związkowych (NSZZ „Solidarność” oraz OPZZ), a jedynie do Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury. Pozostałe członkostwa „pozazawodowe” nie pozwalają na zidentyfikowanie typowo „prokuratorских” zainteresowań, raczej są wyrazem indywidualnych pasji, hobby czy – rzadziej – aktywności w społeczności lokalnej. Można by wręcz postawić tezę, że prokuratorów powinno się zachęcać do większego korzystania z wolności zrzeszania się. Wydaje się, że pomocne w tym względzie byłoby utworzenie w ramach prokuratury komisji, która rozstrzygałaby ewentualne wątpliwości prokuratura w zakresie tego, czy zostanie członkiem jakiegoś zrzeszenia, w tym stowarzyszenia, jest zgodne z ich statusem i nie będzie uznawane za niestosowne. Być może tak rzadkie korzystanie z tego uprawnienia jest wyrazem pewnych obaw w tym względzie?

Poza dwoma sytuacjami nie było przypadków pełnienia przez prokuratorów funkcji w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej. Również w zakresie członkostwa w partii politycznej było to sytuacje jednostkowe, w każdym przypadku mające

miejsce przed powołaniem na stanowisko prokuratora lub asesora prokuratorskiego. Co więcej, oświadczenia wskazują, że nasycenie środowiska prokuratorów byłymi działaczami partii politycznych – w tym przed 29 grudnia 1989 r. – jest o wiele mniejsze niż środowiska sędziowskiego.

W przypadku prokuratorów nie było przypadków odmowy złożenia przedmiotowego oświadczenia ani też opatrywania go uwagami odnoszącymi się do wątpliwości składającego oświadczenie co do zgodności wymienionego obowiązku z Konstytucją i prawem międzynarodowym. Stanowi to istotną różnicę w porównaniu z sędziami. Przedłożone oświadczenia prokuratorów wskazują też, że nie mieli oni – lub nie sygnalizowali tego – problemów związanych z określeniem zakresu przedmiotowego obowiązku nałożonego przez ustawodawcę ani też z dokonaniem wykładni pojęcia „zrzeszenie”.

W przypadku prokuratorów praktyczne zastosowanie informacji wynikających z przedstawionych oświadczeń może mieć znaczenie przy wyłączeniu prokuratora od udziału w sprawie. Przepisy w tym względzie odwołują się do przepisów o wyłączeniu sędziego (art. 47 § 1 odwołujący się do art. 40 § 1 pkt 1–4, 6 i 10, § 2 oraz art. 41 i 42 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego³⁹). Również w jego przypadku wyłącznie wiąże się z koniecznością respektowania zasady obiektywizmu w postępowaniu karnym (art. 4 k.p.k.). Prokuratorska bezstronność została także podkreślona w art. 6 pr.prok., który wskazuje, że „prokurator jest obowiązany do działań określonych w ustawach, kierując się zasadą bezstronności i równego traktowania wszystkich obywateli”.

Przepis art. 47 § 1 k.p.k. zawiera odniesienie jedynie do części okoliczności z katalogu przedstawionego w art. 40 § 1 k.p.k., które skutkują wyłączeniem prokuratora od udziału w sprawie z mocy prawa. Dlatego też przyjąć należy, że prokurator jest wyłączony od udziału w sprawie, jeżeli:

1. sprawa dotyczy tego prokuratora bezpośrednio (art. 40 § 1 pkt 1);
2. jest małżonkiem strony lub pokrzywdzonego albo ich obrońcy, pełnomocnika lub przedstawiciela ustawowego, albo pozostaje we wspólnym pożyciu z jedną z tych osób (art. 40 § 1 pkt 2);
3. jest krewnym lub powinowatym w linii prostej, a w linii bocznej aż do stopnia pomiędzy dziećmi rodzeństwa osób wymienionych w pkt 2 albo jest związany z jedną z tych osób węzłem przysposobienia, opieki lub kurateli (art. 40 § 1 pkt 3);
4. był świadkiem czynu, o który sprawa się toczy, albo w tej samej sprawie był przestuchany w charakterze świadka lub występował jako biegły (art. 40 § 1 pkt 4),
5. brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia lub wydał zaskarżone zarządzenie (art. 40 § 1 pkt 6);
6. prowadził mediację (art. 40 § 1 pkt 10).

³⁹ T.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.; dalej: k.p.k.

Kodeks postępowania karnego w art. 47 § 2 dodaje dodatkową przesłankę do katalogu okoliczności wskazanego w art. 40 § 1 k.p.k., tj. wyłączenie w sytuacji, gdy prokurator brał udział w sprawie jako obrońca, pełnomocnik, przedstawiciel społeczny albo przedstawiciel ustawowy strony.

Analiza przyczyn wyłączenia prokuratora wskazuje, że o wyłączeniu z mocy prawa decydują trojaki rodzaj czynników:

1. istnienie interesu prywatnego prokuratora (np. jest on pokrzywdzonym w sprawie) lub interesu bliskiej mu osoby w określonym rozstrzygnięciu sprawy (przyczyny z art. 40 § 1 pkt 1, 2, 3 k.p.k.);
2. kontakt prokuratora z daną sprawą w innej roli niż organu prowadzącego lub nadzorującego postępowanie (przyczyna z art. 40 § 1 pkt 4, 10 oraz art. 47 § 2 k.p.k.);
3. wydanie rozstrzygnięcia procesowego w sprawie (przyczyna z art. 40 § 1 pkt 6 k.p.k.).

Ustawodawca przyjmuje, że we wskazanych powyżej okolicznościach zachodzą uzasadnione wątpliwości co do bezstronności prokuratora i z tego powodu, niezależnie od szczególnych okoliczności danej sprawy, kategorycznie wyklucza możliwość prowadzenia lub nadzorowania postępowania przez osobę, której te wątpliwości dotyczą. Powyższe odróżnia przyczyny wyłączenia wskazane w art. 40 § 1 oraz art. 47 § 2 k.p.k. od przyczyny uregulowanej w art. 41 § 1 k.p.k., która zakłada analizę szczególnych okoliczności danej sprawy. Zgodnie z nim prokurator będzie podlegał wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. W tym zakresie informacje zawarte w oświadczeniach mogą w konkretnym stanie faktycznym stanowić argument na rzecz istnienia okoliczności, która „mogłaby wywoływać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie”.

Bibliografia

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.).
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2250).
- Ustawa z dnia 21 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 217 ze zm.).
- Ustawa z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2492 ze zm.).
- Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1360 ze zm.).
- Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1093 ze zm.).
- Ustawa z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 190 ze zm.).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L Nr 119, s. 1 ze zm.).
- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE C z 2016 r. Nr 202, s. 389).
- Opinia nr 3 Rady Konsultacyjnej Sędziów Europejskich skierowana do Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 19 listopada 2020 r.
- Commentary on the Bangalore Principles of Judicial Conduct, UNODC/Judicial Integrity Group, 2007.
- Independence of judges and lawyers: report of the Special Rapporteur on the Independence of Judges and Lawyers, Rada Praw Człowieka ONZ, 29 kwietnia 2019 r., A/HRC/41/48.
- Magna Carta of Judges, Rada Konsultacyjna Sędziów Europejskich (CCJE), 19 listopada 2010 r.
- Wyrok TK z dnia 20 lipca 2004 r., SK 19/02, Dz.U. Nr 169, poz. 1783.
- Wyrok TK z dnia 13 grudnia 2005 r., SK 53/04, Dz.U. Nr 250, poz. 2118.
- Wyrok TK z dnia 24 czerwca 2008 r., P 8/07, Dz.U. Nr 119, poz. 772.
- Wyrok NSA z dnia 15 kwietnia 2008 r., II OSK 392/08, Legalis nr 120200.
- Wyrok ETPCz z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie *Baka przeciwko Węgrom*, nr skargi 20261/12, ECLI:CE:ECHR:2014:0527JUD002026112.
- Wróblewski M., *Granice ekspresji i wypowiedzi sędziego*, „Krajowa Rada Sądownictwa. Kwartalnik” 2017, nr 1.
- Oświadczenia sędziów o członkostwie w zrzeszeniach, pełnieniu funkcji w organach fundacji, członkostwie w partii politycznej, http://www.sn.pl/informacjepraktyczne/SitePages/osw_czlonkostwo.aspx [dostęp: 30.10.2023 r.].
- Oświadczenia sędziów w związku z art. 88a p.u.s.p., <https://wroclaw.sa.gov.pl/oswiadczenia-sedziow-w-zwiazku-z-art-88-a-usp,m,m2,173,403> [dostęp: 31.10.2023 r.].

- Oświadczenia sędziów i asesorów o członkostwie w zrzeszeniu, funkcji pełnionej w organie fundacji oraz członkostwie w partii politycznej, <http://bip.wroclaw.wsa.gov.pl/124/oswiadczenia-sedziow-i-asesorow-o-czlonkostwie-w-zrzeszeniu-funkcji-pelnionej-w-organie-fundacji-oraz-czlonkostwie-w-partii-politycznej.html> [dostęp: 31.10.2023 r.].
- Oświadczenia w trybie art. 103a par. 1 ustawy Prawo o prokuraturze, <https://www.gov.pl/web/pr-wroclaw/oswiadczenia-w-trybie-art-103a-par-1-ustawy-prawo-o-prokuraturze> [dostęp: 31.10.2023 r.].
- Oświadczenia prokuratorów i asesorów o członkostwie w zrzeszeniu, partii politycznej, funkcji pełnionej w zarządzie fundacji, <http://www.pojgora.e-kei.pl/oswiadczenia-prokuratorow-i-asesorow-o-czlonkostwie-w-zrzeszeniu-partii-politycznej-funkcji-pelnionej-w-zarzadzcie-fundacji,new,m2,340.html,305> [dostęp: 31.10.2023 r.].
- Oświadczenia w trybie art. 103a § 1 ustawy Prawo o prokuraturze, <https://www.gov.pl/web/po-legnica/oswiadczenia-103> [dostęp: 31.10.2023 r.].
- Oświadczenia o członkostwie i pełnionych funkcjach, <https://www.gov.pl/web/po-opole/oswiadczenia-o-czlonkostwie-i-pelnionych-funkcjach> [dostęp: 31.10.2023 r.].
- Oświadczenia w trybie art. 103a ustawy Prawo o prokuraturze 2020, <https://www.gov.pl/web/po-swidnica/art-103a-2020> [dostęp: 31.10.2023 r.].
- Oświadczenia w trybie art. 103a ustawy Prawo o prokuraturze 2021, <https://www.gov.pl/web/po-swidnica/art-103a-2021> [dostęp: 31.10.2023 r.].
- Oświadczenia w trybie art. 103a ustawy Prawo o prokuraturze 2022, <https://www.gov.pl/web/po-swidnica/art-103a-2022> [dostęp: 31.10.2023 r.].
- Oświadczenia w trybie art. 103a ustawy Prawo o prokuraturze 2023, <https://www.gov.pl/web/po-swidnica/art-103a-2023> [dostęp: 31.10.2023 r.].
- Oświadczenia prokuratorów z art 103a Prawa o Prokuraturze, <https://www.gov.pl/web/po-wroclaw/oswiadczenia-prokuratorow-z-art-103a-prawa-o-prokuraturze> [dostęp: 31.10.2023 r.].